

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vsa leta 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vsa leta 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vsa leta 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiristopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnništvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Zaradi jutrišnjega praznika izide prihodnji list v petek, 16. avgusta 1901.

Volilno gibanje.

Za volilno svobodo.

Na shodu v »Katoliškem domu« je glasom »Vaterlanda« grozil dr. Šusteršič, da razbije deželni zbor, ako bi vlada pri predstojeh deželnozborskih volitvah ne postopala nepristransko.

Tudi mi zahtevamo, da naj vlada postopa nepristransko, in sicer zahtevamo, da naj postopa bolj nepristransko, kakor pri deželnozborskih volitvah l. 1895. in pri državnozborskih volitvah l. 1900.

Pri teh volitvah vlada ni postopala tako nepristransko, kakor smemo zahtevati, kajti pri obeh teh volitvah je klerikalna stranka dosegla svoje uspehe največ vsled vladne podpore. Vlada sicer ni direktno šla v boj za klerikalce, ali indirektno jim je šla na roko v toliki meri, da bi bil izid volitev marsikje drugačen, ko bi bila vlada postopala proti klerikalcem tako, kakor proti naprednjakom.

Koliko je vlada že koristila klerikalcem s tem, da je popolnoma tolerirala počenjanje duhovščine! Duhovnik je smel uganjati, kar je hotel. Ne le, da je v cerkvi ljudstvo naravnost ščuval k sovražnostim zoper napredno stranko in njene pristaše, da je izpred altarja pozivljaj k poboju, vsled katerega duhovniškega ščuvanja se je tudi res zgodilo več tolovajskih napadov, puščevalo se je duhovniku tudi zunaj cerkve popolno svobodo. Duhovnik je smel kupovati glasove kar očitno, duhovnik je smel kar očitno trgati ljudem glasovnice iz rok in sploh počenjati, kar je hotel. Sicer se je tu in tam zgodilo, da je duhovniška agitacija dobila tako obliko, da je moral orožnik

svoj bajonet nastaviti na žegnani trebuh, ali v obče se je vse počenjanje duhovščine toleriralo. Ako bi bila vlada proti duhovščini tedaj količkaj nepristransko postopala, bi samo radi hudo delstva javne posilnosti po § 98. b. prišlo vsaj 50% vseh duhovniških agitatorjev na žabjek.

Umejemo, da bi Šusteršič zopet rad bil deležen take podpore od strani vlade, ali če je postane zopet deležen tako, kakor l. 1895 in l. 1900, potem bomo tudi mi vedeli, kaj nam je storiti.

Ponekod pa je vlada klerikalce kar direktno podpirala. Ponekod so imeli župniki in kapelanje kar cele butarice glasovnic. Zakon določa, da dobi volilec, če je glasovnico izgubil ali pokvaril, lahko drugo pri glavarstvu ali pri volilnem komisarju, v zvezi temu pa so ponekod, zlasti koder so bili volilni komisarji klerikalci, imeli duhovniki vse polno glasovnic v rokah, tako da so mogli glasovnice ljudem iz rok trgati in jim druge dajati.

V tem oziru bo vlada morala poskrbeti, da dobi novo glasovnico samo volilec, če jo sam zahteva, nikakor pa ne gre, da bi imeli klerikalni agitatorji cele skladišnice glasovnic na razpolaganje.

Pridružujemo se popolnoma Šusteršičevi zahtevi. Vlada naj postopa strogo nepristransko. Zatevamo pa tudi, da postopa na vse strani nepristransko, da ne bodo, kakor l. 1895 in l. 1900, duhovniki stali izven zakona.

* * *

Zaupni shod v Št. Petru.

Minolo nedeljo se je vršil v Št. Petru na Krasu shod zaupnikov, ki je, kakor smo že poročali, soglasno sklenil, kandidirati za logaški okraj g. Arkota, za postojnski pa g. Ambrožiča.

Na shodu so bili zastopani vsi večji kraji. Prišli so najuglednejši možje iz se-

nožeškega, bistriškega, postojnskega, logaškega, cerkniškega in loškega okraja, možje, ki imajo veljavo mej ljudstvom, in katerim vse zavedno ljudstvo zaupa.

Kandidatje se torej niso postavili svojevoljno, postavili so jih ljudski zastopniki, in je torej njih kandidatura izraz ljudske volje. Shod je pokazal, da ljudstvo želi, naj bi kandidirala gg. Ambrožič in Arko.

Klerikalci ne postopajo tako, ampak dr. Šusteršič-Žilindra izbere kandidate, nekaj njemu podobnih duhovnikov, jih odobri, in kmet jih mora voliti. Tako postopanje je skrajno poniževalno za ljudstvo, a se popolnoma strinja s klerikalnim načelom, da kmet nima človeške pameti, in da ga mora zato duhovnik voditi.

V osehah gospoda Ambrožiča in gospoda Arkota so si Notranjci izbrali dva izvrstna kandidata. Udeležniki shoda v Št. Petru so vsestransko izražali svoje veselje, da sta gg. Arko in Ambrožič prevzela kandidature in so obljubili, da bodo napeli vse sile in delovali z vsemi močmi, da zmagata ta dva ljudska kandidata.

Shod na Rzelju,

katerega je imel dne 11. t. m. kandidat Ivan Božič, obnesel se je sijajno. Udeležba je bila jako velika, kajti zbralo se je bilo v mali rzeljski občini, ki ne šteje niti 400 duš, nad 200 volilcev iz Rzelja in sosednjih občin. Volilci so govornika viharo pozdravljali ter ga soglasno proglasili kandidatom.

Kurat Ferjančič in njegovi soobtoženi bratje skrbeli so nam za zabavo. Poslali so namreč 3 ali 4 goške soobtožence na shod razgrajati in korajžo kazati, toda skupili so jo slabo, kajti v trenutku so bili pred pragom ter vzbujali mej zborovalci veselje. Ko so se po shodu iz stoterih grl razlegali gromoviti: »Živio Božič!«, poskrili so se vsi ti junaki, kakor

poljske miši, in nikogar ni bilo več na spregled.

„Kmet naj kmeta voli.“

»Slovenec« je v št. 183. priobčil članek, čigar jedro je naperjeno proti temu, naj kmetje izbirajo poslance izmed kmetov. »Slovenec« zavija stvar po svoji navadi na vse strani. Tega seveda ne more reči, da bi bilo to načelo »kmet kmeta« slabo, zato pa pravi:

Tudi mi klerikalci imamo geslo »kmet naj kmeta voli«. A to geslo umevamo tako: Povsod se najprej išče domač posestnik, ki je sposoben za poslanca, le če ni dobiti takega sposobnega moža, nastopi kdo iz takega družega stanu.

Oj ti grdi, nesramni hinavci! Tako kakor »Slovenec« še nihče ni zasramoval našega kmeta. »Slovenec« pravi, da klerikalci povsod najprej iščejo domačega posestnika, in le če sposobnega posestnika ne najdejo, šele potem postavijo takega kandidata drugega stanu.

Poglejmo, kako postopa »Slovenec« stranka v resnici.

V razpuščenem deželnem zboru je bilo pet duhovnikov, en advokat (Papež), en penzioniran uradnik (Povše), en grajšak (Detela), en bogatin, ki se peča s posojanjem denarja (Pfeifer) in samo pet posestnikov. Mej kmetskimi poslanci so imeli torej večino taki poslanci, ki niso kmetskega stanu, in ki večinoma o kmetijstvu nič ne razumejo.

Pri zadnjih državnozborskih volitvah niso klerikalci nobenega kmeta postavili za kandidata, ampak so kmetom vsilili enega advokata (Šusteršiča), dva penzionirana uradnika (Povšeta in Vencajza), enega poštarja (Pogačnika), enega duhovnika (Žitnika) in enega izposojevalca denarja (Pfeiferja).

LISTEK.

V pasjih dneh.

Hudo je dandanes na svetu. Vroče je, da se nam skoro možgani kuhajo. Pozna se to na vseh straneh. Ne mislim tu na izrodek zavrelih klerikalnih možganov, ki je zagledal luč dneva v sobotnem »Slovencu«, dasiravno je očitno, da je tisti volilni oklic patološki. Pisati hočem o drugih pojavih iz sočasne dobe pasjih dni. V »Ljubljanskem Zvonu« je izstrelil gospod Aškerc ostro puščico na »Amazonke«, in prav je imel. Samo nekaj je pozabil: junaška mati naših Amazonk se je tudi omožila in še prej, ko njene hčerkice v duhu. Je pač tako!

Ljubezen prečrta in uniči vse pri-sege in včasih celo najsvetejše zaobljube. Zlasti če je človeku vroče!

Ali Hrvatje se mi smilijo. Bogme! Nam je že jedno solnce dovelj, ali tam imajo še jedno posebej. »Novo sunce« pari naše drage brate Hrvate, citira strahove in duhove, mize plešejo in potrkavajo pod njegovimi žarki. Če ni to fino! Gospod urednik, morda bi tudi Vam naročilo koga iz družega sveta! Jurčiča na primer! Radovedna sem, kako bi obratunil s sedanji klerikalci.

Radovedna sem pa tudi, ali bi bile tudi naše Slovenke tako navdušeno raz-

kačene amazonke, kakor so bile pred nekaj časa Hrvatice, ko so ubogega Tresiča-Pavičiča tako neusmiljeno spodile iz svetega tempeljna poezije in mu pokazale vrata ponosnega Zagreba, pregnavši ga kakor Napoleona na samotni otok. Da, ljubezen, o ti preklicano nevarna ljubezen! Pa še taka, ki denarce pobira in prstane. — Ali nevarna je tudi moja draga sosedica Čenča Marina, ki se je nedavno razkačila in mi kar tebi nič meni nič izlila škaf pomij na glavo. Prav kakor katoliške devičarke, ki se s pestmi bijejo za svoje simpatije, obrbite, okrogle in rožaste kaplančke, se je zavzela v zvezi vročini za možki spol. Vem, da teta Čenča Marina ni nikak pokrit ali prikrit Tresič-Pavičič, čeravno se toliko ujeda nad našimi amazonkami okoli »Slovenke«. Vem pa tudi, da bi se mi, če bi bila gospa Čenča-Marina moja teta, godilo krasno; imela bi vsaj za električni tramway, kadar zdrdra po ljubljanskih ulicah ali pa za sladoled pri slaščičarjih. Sicer je sedaj tudi tam precej dolgčas. Gospodične od 12—16 let nimajo s kom koke-tirati, kajti študentje so odšli. Puščoba je, puščoba. One, ki so pri tetkah, sestričinah in starih mamicah na deželi, so gotovo na boljem. Svitla krilca iz batista, lahki slamnički, male, koketne cipelice — ah, to je vse tako dražestno na onih izletih v pisano polje in zeleni gozd! Ah, in srca pokajo! Študentje, posebno »ta velki«

z Dunaja, iz Prage in Gradca, tisti, ki že namigavajo z doktoratom ali profesuro, ti sedaj mandrajo razgreta srca na ducate. Ali kaj! Gospod študent se obrne na peti, — nu, za pet minut je razsul cel koš laskavih poklonov čez vse te pisane toalete, obožaval je po vrsti črne in modre in rujave in sive oči, laskal se vitki učiteljici, okrogli gibki ekspeditrici, hčerki trgovca, ki je bila lani še v nuskem samostanu v reji — o pardon! — na vzgoji, in se klanjal mestnim gospodičnam, — zlasti tej z umetniško frizuro, — čez par let bo zvezda evropskih pianistinj, letos na preskušnji v Glasbeni matici« ji je vsa publika navdušeno ploskala, — in oni le drugi s težkimi navezki na srebrni zapestnici!

Ah, koliko sentimentalnih romanov, koliko krasnih novelic, žalostnih humoresk se vrši sedaj na deželi med mladim svetom in morda tudi stari! Koliko pisateljskega honorarja bi zaslužila moja praška koleginja, da ve vse to, in »Slovenka« bi prinašala nežne, idilične povestice in mikavne člančice o »mehkem pogledu«, da jala bi recepte za mile smehljaje tople pogleda in morda še celo za poljube po Valenčičevem receptu: »našteje se tri in tiho se cikne v se«.

Vsekakor bi čitali take feljtone radi in razumevali bi jih celo lemenatarji. J. C., naš hudobni znanec z Dunaja, jih je vzel zadnjič imenitno na muho, in poma-

hal jih je z istinito izborni ironijo, dokazavši jim, da »vse znajo«, dasiravno jim poganja pod nosom šele prvi mah in dasi niso videli sveta niti stotine toliko kolikor naš veseljak in anektotnik Nace Tresobrad.

Ali eden mesto vseh je v soboto v »Slovencu« zjavkal, da mu je »dolgčas, strašno dolgčas«. No, tega mu ne morem verjeti. Saj vendar sedaj prakticira vsak lemenatarček v volilni agitaciji, si išče kuharic, družic za novo mašo i. dr. Zabave imajo torej lemenatarji sedaj dovelj javno in skrivaj.

Dolgčas pa je nam v prazni, razbe-ljeni in s prahom posuti Ljubljani! Hrepeneče čakamo vsakega plakata, ki naznanja kjerkolisibodi veselico ali koncert, in zadovoljni smo z ital. tingeltanglom, s harfenisti, da, celo s strašnim fonografom. Do komolca pa hvalimo usodo, da imamo svojo meščansko godbo, katero ljubimo v teh pasjih dneh kakor bi bila komorna godba samih konservatorijskih profesorjev!

In tako pričakujemo hrepeneče tudi čeških kolesarjev in kolesaric, ki dospó te dni v našo prašnobe-lo Ljubljano. Sprejeli jih bomo to pot posebno toplo, vroče, in goreče! To nam pri 30° C gotovo ne bo težko.

Dovolite toraj, g. urednik, da jim že naprej pošilja kot prvi pozdrav iz Ljubljane prav — vroč poljub!

Nežika Hihi.

Tudi pri letošnjih volitvah v deželni zbor vsiljujejo kmetom večinoma take ljudi, ki še krompirja od leče ne razločijo. Mesto kmetijskih posestnikov silijo Šusteršiča, Vencajza, Brejca, Schweitzerja, Pfeiferja itd.

Kako se to strinja s »Slovenčevimi« besedami? Kdo more reči, da mej kmetjskimi posestniki ni mož, ki bi bili sposobni za deželni zbor. Dovolj jih je, hvala Bogu, ali klerikalci jih ne marajo, ker ne marajo, da bi kmet prišel do kake veljave.

Kdo more reči, da v celi ljubljanski okolici še dveh sposobnih mož ni, ki bi mogla iti v dež. zbor. A vender hočejo klerikalci vsiliti tem volilcem celo dva taka moža, kakor sta Šusteršič in Vencajz.

Kdo more reči, da v celem kranjskem in škofjeloškem okraju ni ne jednega posestnika, ki bi mogel poleg glavarja Detele kandidirati? Na izbero jih je, vrlih častivrednih mož, tudi takih, ki so zvesti klerikalci, a vender nečejo klerikalci nobenega izmed njih kandidirati, ampak silijo kričavega dr. Brejca, katerega noben človek na svetu resnim ne smatra.

In kdo more reči, da v celem krškem in novomeškem okraju ni ne jednega posestnika, ki bi bil tako sposoben kakor plesnivi Pfeifer? Najslabši kmet bi bil boljši kakor otročji Pfeifer!

Dejanja pričajo, da klerikalci ne marajo kmetov za poslance, ker se boje, da bi kmetje videli klerikalcem v kvarte in spoznali, kako klerikalci kmeta goljufajo.

V zadnjem dež. zboru je bilo med klerikalci nekaj poštenih spoštovanja vrednih mož, tako Modic, Jelovšek, Koščak in Pakiž. Ti možje lahko povedo, kaj so morali od klerikalcev vse pretrpeti samo zato, ker so imeli srce za kmeta in za deželo, in so se ustavili različnim klerikalnim lumparijam. Duhovniki so te može povsod v stran potiskali in jih zdaj popolnoma zavrgli, ker poštenega možatega kmeta med seboj ne trpe, posebno če neče slepo ubogati ampak po svoji pameti in po svoji vesti braniti korist dežele in svojih volilcev.

Velika večina vseh kandidatov, kar jih postavijo klerikalci za deželnozborske volitve, ne bo kmetskega stanu. Tu in tam bodo sicer kacega parade-kmeta postavili, da ljudstvo laglje preslepe, a dotičnik ne bo zaveden mož, ampak farovski podrepnik.

Kdor količkaj pozna deželo, ve dobro, da je lahko dobiti 16 sposobnih kmetjskih kandidatov, a klerikalci jih ne bodo dobili, ker kmeta ne marajo. Zato pa je najgrše hinavstvo, če pravijo klerikalci: mi smo tudi za to, da naj kmet voli kmeta.

Kapitel frančiškanske pokrajine sv. Križa.

Zopet smo doživeli kapitel, v katerem so »višji« svojevolsko odločevali glede usode svojih sobratcev in v stvari občnega interesa. Taka skupščina, na kateri se shajajo starejšine (definitorji) vse frančiškanske provincije, ki so pa vselej dobro stoječi »možje« — prinaša mnogim vzradovanje, mnogim razočaranje, a mnogim naravnost nejevoljo. Kliče se res sv. Duha, a mnogokrat je gluh ta sv. duh. Čitali smo nedavno tega o raznih premeščanjih mej frančiškani, a čudno, o premeščanjih tja na Hrvatsko ni govora, kakor je to bilo poprejšnja leta. Kako to? Gori pogledi, na naslov! Poprej se je naslov glasil: »Hrvatsko-kranjska pokrajina svetega Križa«; potemtakem se je tu zgodila neka prememba, delitev. Res? Gotovo! Hrvatski del pokrajine so odločili, ter so ga spojili z drugimi redovnimi hišami kapistranske provincije po Hrvatski in Slavoniji. Slovenski del, ta kraj Sotle, pa se je samostojno ustanovil, pridobiliv nekaj redovniških hiš, ki so bile poprej tirolski provinciji utelešene, dakle pod Nemci.

Koliko je bilo povdarjanja in zatrjevanja in živiovanja o skupnosti Hrvatov in Slovencev, da Slovenci niso nego »plainski Hrvatje«, kako potrebna da je trdna zveza obeh slovanskih vej, na, zdaj ti gre pa ta sloga — uprav na cerkvenih tleh, kjer bi se bila lahko dalje razvijala in utrjevala, in kjer je

že dolgo obstajala — tu ti gre na dvoje: Kranjci se izolirajo od Hrvatov, otrsejo se svojih bratov!

»Hrvatsko-kranjska« pokrajina je štela pred razdelbo te samostane: Ljubljana, Kamnik, Novo mesto, Brezje na Kranjskem; Gorica (Kostanjevica), Pazin na Primorskem; Brežice in Nazaret na Štajerskem; Klanjec, Samobor, Jaska, Karlovac in Trsat na Hrvatskem. Po razdelbi je dobila kranjska provincija tri samostane dvomilne vrednosti in nimale važnosti: Sveta Gora na Primorskem in Maribor s Sv. Trojico na Štajerskem, a odstopila je vseh pet samostanov na Hrvatskem: Klanjec, Samobor, Jaska, Karlovac, Trsat, lepih in krasnih poslopij, skoro monumentalnih zgradb, ki so dobro stali, imajočisvoja zemljišča, dokler jim rimski reformatorji niso vsega prodali, ter jim v roke potisnili beraške palice, češ, mendicantes estis, mendicantes manete.

Objednem se je ustanovila hrvatska pokrajina s sedežem v Zagrebu, ki ima naslednje redovne hiše: Zagreb, Požega, Trsat, Klanjec, Karlovac, Samobor, Jaska, Varaždin, Našice, Ilok, Osijek, Brod, Šarengrad, Vukovar, Cernik, Zemun, Krapina, Ivanić, Koprivnica, Čakovac, Virovitica, Kostajnica; dakle 22 prebivališč. V zadnje imenovani hiši stanuje samo jedna glava, jeden sam pater! Kdo mu kuha, kdo mu pere? — —!

Stikaj po vzrokih razdelitve, kakor češ, pametnega ne dobiš. Poprej je delovalo mnogo Slovencev v hrvatskem delu, hrvatsko kranjske pokrajine, na primer v Klanjcu, v Samoboru, v Jaski, v Karlovcu, na Trsatu, in nekateri so bili res pravi misijonarji, in ljudstvo je bilo v duhovnem obziru dobro postreženo. Kjer je bilo poprej po 5 in 6 patrov Slovencev, tam sta zdaj po 1 ali po 2 Hrvata. Kadar so shodi, kaj bo ta dvojica, ali se mora dušno in telesno ugonobiti, ali pa narod nespravljen odpoditi. V tem oziru se je storila velika škoda ljudstvu. Nasprotno jih je pa na Kranjskem kar na kupe patrov, tako da so drug drugemu na poti. Pa tudi krščanski veri se je storila velika škoda, ustvarila vedna pogibelj. Kjer so samostani veliki, kako lahko je pregovoriti predstojnika, naj prazne prostore iznajdi. In potem biva vsakovrstna družba pod isto streho s samostanci: moški, ženske, otroci, pozakonjeni, neoženjeni, vojaki itd. Koliko resničnega in tudi lažnjivega govorjenja pride iz tega! Vse to prihaja iz grde pohlepnosti za denarjem, ki je beračkim redom, na ubožstvu osnovanim, absolutno zabranjen. Misel na razdvojenje je pripravljala oče Dopadnež Bobovski, pošiljajoč v Rim lepe tisočake, tako da je »Hrvatsko-kranjska pokrajina sv. Križa« prišla v sloves, da je jedna izmed najbogatejših. Iz Rima je prinesel »vita communis«, to je: noben člen ne sme pol solda imeti, a od gvardijana ima vse potrebno dobiti. To je lepo, a izvaja se samo tam, kjer so ljudje — angelji; kjer pa gospodarijo ljudje s svojimi slabostmi in strastmi, tam je to načelo — summa iniurijs. Ako pa mej angelji iščeš ljudi, našel boš hudiča; jeden ima vse, kar hoče, drugi nič, niti najpotrebnejšega ne. Kjer pa člen prosi, če tudi sramežljivo, dobi res mrvico, a potem ga ve predstojnik tako opisati, da ga smatrajo drugje potrebnim, da je prestavljen. Pod uredbo prvih kristjanov, pod apostolskim načelom, se skriva samopašnost in krivica. Vrhovnost jednega človeka, za samega sebe vedočega, življenje vsem drugim ogrenjuje in zastruplja. Skupaj morajo prebivati, pa se ne ljubijo, da si ne znajo pomagati.

Popolno razdvojenje »Hrvatsko kranjske pokrajine« pa je dovršil sedanji pokrajinski načelnik, tisti pater, ki s pogrebno svečo maha, kakor topoglav ministrant s kadilnico pri altarju.

Slovenski frančiškanski vrhovniki so menili, da se ne izveličajo, ako italijanskih ekstra organov ne presejajo v naše, od italijanskih popolnoma različne kraje; že pomanjkanje sig in pomeranč bi jih moralo obvarovati takih eksotičnih bedastoč. Morda je prav to načelo »vitae communis« dalo povod oddeljenju, s pritajenim mišljenjem: »Apaga, noli me tangere, quia mundus sum«, a vi hrvatski cestinarji bodite sami zase, vi proprijetarci, vi pogubljenici: pecunia tua tecum sit in perditionem — aeternam. Po tem farizejskem in nekrščan-

skem načelu se je bržčas postopalo. To »načelo« tudi nima korena v tej hrvatski redodržavi, samo zato ne, ker ni izvedljivo. Le v petih samostanih (štirje izmed teh so iz poprejšnje hrvatsko-kranjske pokrajine) se skuša to italijanski misel oživotvoriti. Kjer se to godi, tam so gvardijani, kjer tega ni, tam so prezidenti. V Kostajnici je 1 člen, pa je tudi praesidens, komu? Ta, takoiimenovana »vita communis« je iznajdba prefriganih gvardijanov, da vse pobero in nič ne dajo. Ako je pa kaj istine v tem, potemtakem je »vita communis« golo sleparstvo. Če res vse dobiš, kje ostaja potem »votum paupertatis«? »Vita communis« izbacuje ter onemogočuje »pauperteto« ali ubožstvo.

(Konec prih.)

V Ljubljani, 14. avgusta.

Bodoče naloge drž. zbora.

Dočim se glede časa, kdaj se snide drž. zbor, vrše še pogajanja, pišejo češki listi, da bode moralo bodoče zasedanje narodne razmere na Češkem vsekakor urediti. To se zgodi težko, ker je nastala med Nemci na Češkem velika nesloga. Nekateri so za Pradejevo stališče, da treba Češko razdeliti v dve upravni polovici, drugi pa proti temu. Shod v Brucku ni donesel nobenega zjedinjenja. Drž. zbor pa bode imel gotovo drugih nujnejših nalog: treba je dognati proračuna za l. 1901 in 1902, izgotoviti avtonomni carinski tarif, ter dognati vprašanje glede zavarovanja privatnih uradnikov. S temi nalogami bo imel parlament dovelj posla v jeseni in pozimi. V spomladi pa se loti nagodbe z Ogrsko.

Francesco Crispi +.

82 let star je umrl italijanski Bismarck — Francesco Crispi. V mladosti je bil revolucionar, ki je iskal s puško v rokah svobodo svoje domovine, ki je kot zarotnik živel po ječah in v največji bedi v pregnanstvu, ki se je udeležil krvave ustaje v Palermu in boja pri Marsali, ustaje, ki je pregnala Bourbone iz Sicilije ter bil prvi v vrstah Garibaldija. Združenje in zjedinjenje svobodne Italije je bil ideal mladega Crispija, vzornega rodoin domoljuba, ki se je žrtvoval z navdušenjem, ter hodil v boj za napredek in svobodo, za narodno zjedinjenje, ustavo, splošno volilno pravico, za prostost časopisja. Ko pa je došel do vlade, je postal iz revolucionarja največji reakcionar. Crispi, ki se je z Garibaldijem in Mazzinijem skupno boril za svobodo, neodvisnost in napredek, je davil časopisje, iznašel prisilna bivališča in rabil kot prvo sredstvo za manjšanje socialne bede v Italiji bajonete in topove. Bivši junaški republikanec je zatajil vse ideale mladosti, se odrekel Mazziniju, ter bil navdušen pristaš in lojalen sluga ustavnega narodnega kralja. Osvobojeno Italijo je hotel izpremeniti v veliko ječo, sebe pa obogatiti. Glavno njegovo politično delo je zveza z Avstro-Ogrsko in Nemčijo. Ta zveza ga je zadržala, da ni začel vojne proti Franciji v Severni Afriki, proti Tunisu in Tripolisu. Zadržal ga je od tega načrta Bismarck. Zato pa je, ko se je kot ministrski predsednik kompromitiral tudi z raznimi pustolovščinami, hotel restavrirati svojo izginolo popularnost in utrditi svoje stališče z velikim uspehom v Abesiniji. Ali Barratieri je bil pri Adui premagan, Italija grozno poražena, in Crispi je moral med burnim in veselim ploskanjem zbornice odstopiti za vselej. In še potem se je mazalo ime Crispija z razkritji o delovanju Crispijeve žene Line pri banki Romani. Crispi, veliki diplomatski talent, politik in državnik Bismarckove vrste, je bil mrtev že od l. 1896. To pa je gotovo, da je bil Crispi za Cavourjem največji ital. državnik, kakoršnega danes zaman iščeš med ital. politiki.

Vojna v Južni Afriki.

Desertacije se v angleški vojski množe. Dopisnik »Tempsa« poroča, da je disciplina vedno slabša, da se prostovoljci branijo ostati, in da so nedavno cele čete odpovedale službo, dasi so jim ponujali dvojno plačo. Da, celó na stran Burov prestopajo angleški vojaki! Nedavno je prišla k Burom dolga vrsta Brabantshores z orožjem in streljivom ter je privedla seboj še 3000 glav živine, katero so zapali Angleži njihovi oskrbi. Buri pa angleških deserterjev, ki se ponujajo, da se

bore proti Angležem, ne sprejemajo, ker jim ne zaupajo. 23. julija so se Buri polastili po 8 urnem boju z angleškimi jezdecimi Bremersdorpa v Swazilandu. Iz Haaga poročajo, da hodi več čet po Natalu in da so pridobile nad 1000 novih Afrikanerjev za svoje bojne vrste. Buri so zasidli vso okolico Lydenburga in del železniške proge od Pretorije do Komatiporta, prisilivši Angleže, da so svoje čete umaknili in jih poslali v Kaplandijo. Buri postopajo sedaj jako neizprosno. Kitchenjeva surova proklamacija jih je razbesnila. Zato so ustrelili te dni angleškega lajtnanta Baileya in še nekega vojaka, ker sta ustrelila burskega jezdeca, ki je nosil pisma. Blizu Volksrusta pa so ujeli Buri 12 Burov, ki so se Angležem podali prostovoljno, vzeli od Angležev puške ter stražili angleško živino proti svojim bratom. Botha je dal štiri Bure izdajice ustreliti.

Dopisi.

Iz Podrage, 12. avgusta.

Iz polemike, ki jo je vodil te dni gosp. Anton Uršič iz Št. Vida v »Slovenca« s »Slov. Narodom«, ki mu je bil v najostrejših izrazih očital, da je povodom povodenjske nesreče v Št. Vidu l. 1885 kot takratni in po povodnji prizadeti župan državno in deželno podporo s pokojnim župnikom Tomažičem tako krivično in sebično razdelil, da je dobil on 50% od na 1200 gl. cenjene škode, ki je pa baje bila veliko manjša — nekdo trdi celo, da ni niti 200 gl. znašala! — dočim so notorični siromaki dobili le po 7—10% od cenjene škode, ali pa celo ničesar — iz te polemike posnel sem, da on noče »Slov. Naroda« radi tega tožiti, pač pa da ima grešno poželjenje mene tožiti, ako mu jaz kaj takega očitam.

Ker hoče g. Uršič pred svojimi pristaši s tem renomirati, in ker namigava, da se jaz skrivam bojazljivo za »Slov. Narod«, hočem mu s tem svoj pogum pokazati ter izjavljam, da je bila razdelitev povodenjskih podpor leta 1885 krivična, in da je tej krivični razdelbi sokriv po povodnji prizadeti takratni župan g. A. Uršič, ter pričakujem, da bo imel pogum, tožiti me.

Ivan Božič.

Iz Ribnice, 11. avgusta. Kmalu bo leto preteklo, kar je občinski odbor Ribniški soglasno sklenil, naj se Ribniška občina razdruži tako, da ostane trg Ribnica zase občina, in da se ostale vasi združijo v jedno ali dve občini. Sklep s prošnjo odposlal se je na merodajno višjo oblast. Od tedaj potuje ta prošnja od Pondija do Pilata, po jako nepotrebnih in dolgočasnih potih. Cenzira jo seveda Ribniški dekan, potem se oddihuje pol leta, ali celo več — v naročju našega Kajmakama, samo da se stvar zavleče, da je manj dela, čaka politični ugodni čas za rešitev itd. Kakor slišim, pojde ta prošnja celo na višjo sodišče v Gradci. Zakaj, ne vem. Poročati hočem, kadar se ta prošnja vrne, katero pot ima za seboj, gotovo ni to manj zanimivo popotovanje, kakor Julesa Verneta okrog zemlje. Nesrečne so občine z svojimi prošnjami — celo če je odbor belj liberalen. Drugače je s klerikalci ali celo z kleriki! Komaj je preteklo mesec dni, kar se je naš škof zaletel v našo dolino, in prišel k Novi štifti. Sklenil je, da se tukaj zida samostan frančiškanski, in čujte, prihodno sredo pride že stavbenik, da sestavi načrte za samostan, in drugo leto osrečijo že našo dolino menihi. Razvidno je, da se prošnje teh urnejše rešujejo, kakor prošnje kake občine — liberalne. Kdo je tu merodajen, kdo dovoljuje naselitve menihov? Na mestu bi bilo, da deželna vlada ljudske zastopnike povpraša za mnenje. Gotovo je bolj upravičeno v takih zadevah povprašati deželni zbor, kakor v občinskih zadevah — dekana —. Proti vagabundaži in beračenju imamo postave; hitro se občina znebi revnega tujca. Proti bogatemu parasitu človeške družbe, izsesevalcu ljudstva pa ni pomoči! Čuvaj deželna vlada, čuvajte izvoljeni zastopniki ljudstva, da ne postane naša itak ne bogata dežela — revna Španija —.

Z Vranskega, 12. avgusta. V zadnej številki onega celjskega časnikarskega bastarda vzela je neka vranska

politikujoča baraba obče spoštovanega in v narodnem delu neustrašenega moža, kateremu ni vredna odvezati jermenov njegovega obuvala, v delo, in to na tako nesramen skrajno podel način, da se mora vsak človek z gnjusom obrniti od sličnih pojavov na polju dnevné literature.

Ni naš namen odgovarjati na ta pamflet, to bi bolje pristojalo slavnemu celjskemu zastopniku državnega prava, ta članek se vsled svoje brezstidne pisave zamore smatrati kot javno žaljenje vsakega mravnega čuta človeškega. Dobro nam je znan oni verodostojni poročevalec celjskega revolver-žurnala, saj se smatra že kot nekaj aspirant za — Feldhof.

Ko bode mera hudobij dotične izdajice polna, pribijemo njega ime na javni sramotilni oder, kajti namen današnje dopisa ni, baviti se z njegovo osebo, katera niti zaničevanja ne zasluži. In tedaj bodemo tudi našim gospodom poslancem in spe nekaj položili na srce. Oglejmo si na kratko žrtev zahrbtnega napada, imenovanega obskurnega lista.

Gospod, kateremu je posvetila celjska žaba omenjeni članek, oživotvoril je na Vranskem pevsko društvo »Vranska Vila«, pred čije ustanovitvijo je narodna ideja na Vranskem spala spanje pravičnega. V par veselica osredotočen bil je ves narodni program Vrančanov, toda z porodom za probujo naroda toli potrebnega pevskega društva vzklikala nam je iz tal nova četa bojevnikov za narod in domovino, vzrastla je četa, katera pod prekrasnim praporjem svojim kot nepremagljiva falanga čuva narodni značaj našega trga.

Res so nekateri tukajšnji titular-Slovenci v zadnjem času pričeli kršiti narodni ščit naš, ter z izzivajočimi nemškimi napisi žaliti golobičjo narav vranskih Slovencev. Tudi s temi se bode obračunalo. Rojaki! Kateri še imate tudi v srci kaj ljubezni do naroda našega, neizprosen boj kot takim poturicam, pokazimo jim kako sladko se živi, oziroma kako sladko, sladko se gmotno zaspi od pristno nemških grošev.

Slednje besedice posvečene naj bodo Tebi, nevstrašeni borec za prava našega naroda, Tebi vsem dragi nam prijatelj. Sam znaš, da vsako narodno delo je ne-hvaležno, tolaži naj Te zavest, da deluješ v korist milega nam naroda slovenskega.

Napadi od te ali one strani so pa za Tebe sijajna — reklama.

Opomba uredništva: Izjavljamo tu, da g. Ivan Kramar na Vranskem ni niti spisal popisa izleta zagorskega Sokola na Vransko, niti ga nam poslal.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 14. avgusta.

Osebné vesti. Trgovinsko ministrstvo je odobrilo sklep kranjske trgovske zbornice, s katerim je bil I. zbornični tajnik gosp. ces. svetnik Ivan Murnik na svojo željo vpokojen in II. tajnik gosp. dr. Viktor Murnik imenovan I. tajnikom. — Gosp. primarij dr. V. Gregorič je šel na dopust, s katerega se vrne dne 5. septembra.

Učiteljske vesti. Začasna učiteljica v Vipavi gđ. Ludmila Borštner in začasni učitelj v Sosterici gosp. Josip Kosar sta postala na sedanjih svojih mestih stalno nameščena. Učitelj v Stari Loki gosp. Alojzij Erker je bil kompetenčnim potom premeščen v Dolenji Topli Reber.

— **„Žagar Ambrožič“.** »Slovenec« bi rad kandidata Ambrožiča smislil in ga v ta namen imenuje »žagarja«. Pri tem pa so klerikalci popolnoma pozabili, da ni še posebno dolgo, kar so onega istega Ambrožiča slavili na vse mogoče načine in ga, dasi ni nikdar pripadal njihovi stranki, po celi deželi hvalili kot izglede vzornega kmetovalca. To je bilo tedaj, ko se je Šusteršič skušal polastiti kmetijske družbe. Tedaj je iskal po celi deželi uglednih kmetovalcev, kateri imajo pri ljudstvu zaupanje, da bi jih spravil v odbor kmetijske družbe. Tako je našel tudi g. Ambrožiča, ki je po celi Notranjski znan kot jako spreten in umen gospodar. Šusteršič je tedaj g. Ambrožiča postavil kot kandidata za glavni odbor kmetijske druž-

be in sicer ga je postavil proti volji gospoda Ambrožiča samega. Gospod Ambrožič ni hotel kandidirati, on je odklonil vse za devne prošnje klerikalcev, a postavili so ga v zlic temu, ker so vedeli, kakšen ugled ima Ambrožič in da bo marsikdo glasoval s klerikalci, češ, kjer je Ambrožič zraven, tam se ne more iti za slabo stvar. Tako je bilo pred nekaj leti, sedaj pa v »Slovenčevih« očeh gospod Ambrožič ni več vzorni gospodar, izglede kmetovalec, sedaj je samo še — žagar, to pa vse ker kandidira kot ljudski kandidat za deželni zbor.

— **Koblar — kandidat?** V kranjsko-škofjeloškem okraju se utegne razviti jako zanimiv volilni boj. Vse kaže, da se Koblar ne ukloni Šusteršičevemu diktatu, in da se neče umakniti dr. Brejcu, ker dobro ve, da v mestni skupini Kranjskojfaloka, kamor ga hoče potisniti Šusteršič, grozovito pogori. Zadnjič je prišel sam škof tolažit Koblara, a kdor kranjskega tehanta tako pozna, kakor ga poznamo mi, tisti ve, da se Koblar ne zadovolji z lepimi besedami. V kmetijskih občinah kranjskega okraja se tudi že pridno agitira za Koblara in proti Brejcu. Kdo bo naposled zmagal, je za našo stranko pač vsejedno. Najbolj zanimivo pri celi ti zadevi bi bilo izvedeti, kaka čutila obhajajo gosp. dež. glavarja plem. Detelo, kadar pomisli, s kako podlim oklicem je njegova stranka stopila pred volilce, in v kaki družbi da bo moral kandidirati.

— **Shod volilcev v Novem mestu in „Slovenec“.** Iz Novega mesta se nam piše: Naše mesto je tako srečno, da je dalo največji kontingent — seveda le iz jedne rodbine (vsi drugi naši vseučiliščniki so naprednega mišljenja) k najnovejšemu akademskemu »katoliškemu« društvu »Jaracev« v Gradcu. Jeden teh »katoliških« mladeničev »počastil« je nedeljski shod g. dr. Tavčarja v našem »Narodnem domu«. Prevzel je častno mesto »Slovenčevega« poročevalca — samo ob sebi umevno po znani liguorijanski morali. »Slovenec« trdi, da ni bilo več, kakor 40 volilcev zbranih, večinoma uradnikov. Meščanov, trgovcev in obrtnikov je pa zanesljiv (!) poročevalec le malo, skoraj nobene videl. Na to impertinenco odgovorjam »katoliškemu« mladeniču, da sem v veliki dvorani naštel 73 poslušalcev, med temi 9 nevolilcev in moj prijatelj, ki se je nahajal v bralni sobi, tik dvorane (velika vrata so bila odprta, tako, da so poslušalci v bralni sobi vse razumeli), naštel je pa v bralni sobi 28 volilcev in troje nevolilcev. Mej vsemi 92 volilci bilo je pa tudi troje trgovcev, 16 meščanov in okolu 30 obrtnikov. Prišlo bi jih pa dokaj več, da se ni shod vršil ob 11. uri dopoldne, torej ob času, ko imajo trgovci, gostilničarji, obrtniki, ki prodajajo izgotovljeno obleko, obuvala itd., polno posla. Saj bi moralo »katoliškemu« mladeniču to znano biti iz lastne rojstne hiše. Njegov oče, bivši frančiškanski frater in krojač, prodajal je vendar zgotovljene obleke največ ob nedeljah in ponedeljkih dopoldne. Pa kaj to mar našim Liguorijancem! Samo, da javnost »farbajo«. Ako reklamujete vse nenavzoče meščane, trgovce in obrtnike zase, dokazala bo volitev, kako bridko ste se varali. Torej pri Filipih...

— **Zopet obsojen.** Duhovniški »Slovenec« je bil pred nekaj dnevi na tožbo g. nadučitelja Žirovnika iz Šent Vida zopet jedenkrat obsojen, in sicer na globo 60 kron in na povrnitev vseh stroškov.

— **Kako podpirajo klerikalci družbo sv. Cirila in Metoda?** Prijatelj našemu listu nam piše: Kakor ste že poročali, priredili smo v Ribnici dne 4. t. m. v prid družbi sv. Cirila in Metoda prav lepo in dobro uspelo veselico. Naša častita duhovščina in drugi klerikalci se veselice niso udeležili, kajti to nič ne nese, marveč je treba še v žep poseči. Slednje prepuste pa prefrigani klerikalci le nam — liberalcem. Ne le, da so povsem izostali, so še nagajali in družbo ob nekaj kronic spravili. Mi smo namreč hoteli kratkim potom doseči licenco in sicer brezplačno. Ne, družba naj bo le prikrajšana, misli si naš vsega-močen kaplan Brešar in ukaže svojemu

Kašperlčku zemljarku, da morajo liberalci kolekovano prošnjo pri županstvu vložiti in takoj dve kroni za licenco priložiti. In še ko smo to storili, dovolil je, da se sme veselica le za jedno uro podaljšati, kar je na našo pritožbo okrajno glavarstvo ovrglo. Taki so klerikalci tukaj, taki povsod drugod. In potem si upa »Slovenec« še pisati, da pošiljajo klerikalci darove — seveda nevidne — naravnost družbenemu vodstvu. Nekateri že, pa ti so redko sejani. Ogromna večina ima novce le za razne misijone, murčke itd. Umirajoči Slovenci ob periferiji so pa tem internacionalcem deveta briga.

— **Vipavski kazenski sodnik Jurij Polenšek** vpel si je zopet nov nezvenljiv list v venec svoje slave. Pokazal nam je že zopet, da ne zna razlikovati kljub vsem svojim klerikalnim »gnadam« norca od človeka zdrave pameti, kajti pretekle dni obsodil je radi žaljenja časti na desetdneven zapor nekega Blaža Škapina z Vrabč, o katerem je obče znano, da se mu meša, in ki se je tudi pred sodiščem tako vedel, da so bili menda vsi razen sodnika prepričani, da imajo norca pred seboj. Omenjeno bodi, da je ta bolezen v družini, kajti Škapinov brat je tudi že dolgo let na umu bolan. Vsak sodnik bi bil dal pred obsodbo takega človeka zdravniku preiskati, adjunkt Jurij pa tega ne stori, dasi je Škapin toliko zmešan, da neprestano blede, pred hlevska vrata pokleka in jih za oltarje moli. Pričakujemo, da bo višja oblast v varstvo umobolnih pri našem sodišču vmes posegla, ker bi bil vendar škandal vseh škandalov, ako bi umobolen človek ostri desetdnevni zapor odsedeti moral.

— **Shod na Livku.** Minolo nedeljo je priredila goriška narodno-napredna stranka v Livku nad Kobaridom shod, na katerem sta govorila gg. Gabršček in dr. Tuma. Shod je bil mnogobrojno obiskan in je pokazal, da stoji preogromna večina vsega prebivalstva v narodno-naprednem taboru. Dva duhovnika sta sicer skušala shod motiti, a sta jo morala odkuriti.

— **„Šolski dom“ v Gorici.** Na glavni skupščini družbe sv. Cirila in Metoda v Mariboru smo izvedeli, da je družba v minolem letu dala za šolstvo na Goriškem 3578 K. Dotične zavode upravlja »Šolski dom«. V očigled temu dejstvu, da žrtvuje Ciril-Metodova družba tako lepo svoto za rečene zavode, pa moramo vendar vprašati: Kako pride »Šolski dom« do tega, da se postavlja v službo dr. Gredolčičeve stranke. In kdo da je stranka, je širšemu občinstvu dobro znano iz »tutti frutti«, ki jih je priobčila »Soča«. Odločno protestiramo proti temu, da bi goriška »tutti frutti« stranka izkoriščala »Šolski dom« v svoje umazane strankarske namene, da bi ta stranka uganjala svojo pogubno politiko s pomočjo »Šolskega doma«, ki dobiva podporo Ciril-Metodove družbe. Klerikalna strankarska podjetja morajo na vsak način iz »Šolskega doma«, in če se to ne zgodi, se poskrbi na prihodnji glavni skupščini družbe sv. Cirila in Metoda, da se »Šolski dom« postavi pred kategorično aut — aut.

— **Poziv slovenskim kolesarjem.** V ponedeljek 12. t. m. stopili so češki kolesarji na slovenska tla, prišli so občudovati naravne krasote našega ozemlja in spoznavati se s slovenskimi sportnimi tovariši. Gostoljubnost, katero so izkazovali bratje Čehi nam Slovencem pri vsaki priliki, kedar smo jih posetili mi, zahteva tudi od nas, da jim vrnemo v istej meri, ter jim pokažemo, da so nam vsikdar ljubi gostje. Posebno pa je častna naloga nas kolesarjev, da jih dostojno sprejememo v beli Ljubljani. Odbor zveze slovenskih kolesarjev vabi torej tem potom vse one častite dame kolesarice in gg. kolesarje, katerim bi čas pripuščal, da pohite v soboto dopoldne bratom Čehom do Medvoda naproti; vabljen je vsak zaveden slovenski kolesar, bodisi član tega ali onega društva, tudi nečlani, kateri hočejo izkazati bratom Čehom svoje simpatije in svoje prijateljstvo so dobro došli. Zbirališče je na dirkališču, odhod točno ob 1/2.11. uri, oni častiti gg. kolesarji, katerim čas ob navedeni uri oditi ne pripušča, pripeljejo se lahko še pozneje, ker je prihod Čehov med 12. in 1. uro uro določen. Sprejem vršil se bode v Medvodah v gostilni g. Jerale. V slučaju

slabega vremena pridejo bratje Čehi z opoldanskim vlakom in jih pričakujemo na dirkališču. Pridite torej, bratje kolesarji, mnogoštevilno k sprejemu, da pokažemo bratom Čehom svoje bratoljubje, in da se prepričajo, da tudi Slovenec goji oni lepi sport, katerega zastopajo oni. Zdravo! Odbor zveze slov. kolesarjev.

— **Banket.** Na čast došlim bratom češkim kolesarjem priredi se v soboto popoldne ob 2. uri v mali dvorani »Narodnega doma« banket. Ker se posebnih vabil ne bo izdajalo, naprošeni so vsi oni, kateri bi želeli udeležiti se ga, da naznajo do petka večer v trafiki g. Fr. Šešarka v Šelenburgovih ulicah svojo udeležbo.

— **Slovensko gledališče.** Dramske in operne izkušnje za bodočo sezono slovenskega gledališča se začne 20. t. m., in sicer za dramsko oseboje v mali dvorani in na odru v gledališču, za operno oseboje pa v sobi »Dramatičnega društva« v »Narodnem domu«. Sezona se začne 22. septembra t. l.

— **Podravska podružnica „Slov. plan. društva“.** Prvi občni zbor tega društva se bode vršil v nedeljo 18. dne avgusta v gostilni g. Jožefa Muleja v Rušah, na kar opozarjamo vse njegove člane in prijatelje. Zborovanje se prične ob 2. uri popoldan.

— **Poštni uslužbenci v Ljubljani** bodo imeli 18. avgusta povodom cesarjevega rojstnega dne pri Sv. Jakobu skupno mašo. Pri maši bo pel pevski klub poštних uslužbencev.

— **V Polhov gradec** izleti kolesarsko društvo »Ilirija« v četrtek, dne 15. t. m. Odhod točno ob polu 2. uri popoldne. Sestanek v društveni dvorani.

— **Iz Most pri Ljubljani** se nam piše: Naša požarna bramba priredila je v nedeljo popoldne 11. t. m. veselico na vrtu gostilne g. Zakotnika. Pri veselici sodelovalo je pevsko društvo Sloga iz Vevč. Čuli smo lepe pesmi tako dovršeno, da smo bili vsi iznenadeni, osobito nam je vgajala Jadransko morje. Častitasti moramo v resnici pevcem na uspehu, posebno pa še pevovodju g. Leopoldu Jazbarju, ki je z železno ustranstvijo privedel vevške pevce do tako odličnega nastopa v tako kratkem času. Vsa hvala torej pevcem iz Vevč, kateri so s svojim petjem dali pravo lice veselici, pri kateri smo se tako prijetno zabavali. Opomniti bi bilo dobro, da jako neljubo vpliva na poslušalce, ker se nekateri ljudje, od katerih bi človek pričakoval več olike, vtikajo v petje, ter po svoje pojejo, predno je dovršen program, kakor so to storili nekateri požarni brambovci iz Štepanje vasi, med njimi baje tudi načelnik. Veselice so se v obilnem številu udeležile požarne brambe iz Bizovika, Štepanje vasi, Ljubljane in Vevč, ter so tako pokazale, da ne samo v nesreči se družimo, temveč tudi v veselju pri čaši vinca, da si podamo bratski roke po geslu: Bogu v čast bližnjemu v pomoč. Stranjsky.

— **Ciril-Metodova veselica na Jesenicah.** Veselica, ki so jo na Jesenicah v nedeljo priredili dijaki v korist družbi sv. Cirila in Metoda, je uspela jako dobro. Na lepo razsvitljenem dvorišču g. Schreya se je zbralo ob pol sedmih mnogobrojno občinstvo; tudi gostov iz raznih stranij je dospelo lepo število; vsa čast jim, da jih ni strašila dolga pot. Dijaki iz cele Gorenjske so se zbrali ta dan na Jesenicah. Radovljiska godba na lok je svirala same slovanske skladbe z vsega priznanja vredno preciznostjo, in dijaški pevski zbor je žel burno pohvalo. Glavna točka programa je bila žaloigra »Zrinjski«, iz katere so se predstavljala 3 dejanja. Takoj o prvem nastopu je ostrmelo občinstvo, ko je zagledalo na odru hrvatske junake v krasnih kostumih, katere je posodilo dramatično društvo. Igralo se je izborna, občinstvo, zlasti preprosto, je bilo kar očarano. Navdušenje igralcev je našlo odmev v srcih poslušalcev, burnih »živio« klicev ni hotelo bilo konca. Občna sodba je bila, da se kaj takega še ni videlo na Jesenicah, in marsikdo je izrazil željo, še kdaj videti dijake na odru. Za zabavo je skrbela šaljiva loterija in pošta; jeseniške gospice so primorale s svojo ljubeznivostjo vsakega, da je poskusil svojo srečo. Čast in hvala jim! Jeseniški Bismarkovci so seveda prorokovali fiasko in strašili ljudi, toda pokazalo se je, da so Jesenice še danes

leč od Berlina, in da se nemški most do Adrije ne bo gradil brez boja. Jesenice so sicer trden »pilot« tega mostu, toda upajmo, da ga omaje slovenska zavest in požrtvovalnost. Sploh pa se opaža, da je začel veti med našim dijaštvom nov, svež duh, in da se je začel uvaževati nasvet Stritarjev, ki ga je dal on dijaštvu že pred mnogimi leti: Dijaštvo pojdi o počitnicah med narod, prirejaj mu koristne zabave, v prvi vrsti dramatične predstave; tako lahko koristi dijak narodu v moralnem in materielnem oziru. Lepi sadovi tega gibanja so se pokazali v Dobu in na Jesenicah. Kakor na zvezdo vodnico gleda slovensko dijaštvo na družbo sv. Cirila in Metoda, ona mu je vzor požrtvovalnega rodoljubja. Le z njeno pomočjo se uresniči kdaj besede, ki so bile pisane nad odrom: »Da prost bo kdaj slovenski rod, — Na svoji zemlji svoj gospod, — Pomagajta Ciril, Metod!« Čisti dohodek veselice znaša 120 kron. Izmed duhovščine sta se spomnila veselice le g. Škerjanc, ki se je odkupil, ker je bil zadržan, in g. Žlogar, ki je poslal iz Kranjske gore sledeči brzojav: Zadržan, pozdravlja navzoče, želeč Jeseničanom narodne odločnosti. — Žlogar.

— **Na Črni prsti ponesrečil.** Dne 11. t. m. odpravili so se štirje turisti, mej njimi profesor Odörfer iz Požuna, na Črno prst. Prenočili so v Mallnerjevi koči in ob polpetih zjutraj prišli na vrh. Kakih 10 minut od vrha je prof. Odörfer trgal pečnice. Nakrat se mu je spodrsnilo in padel je v 300 m. globoko brezno.

— **Pomiloščena morilka.** Terezo Holz iz Št. Lenarta, katero je porotno sodišče v Mariboru zaradi umora njene 9letne nezakonske hčere obsodilo na smrt na vešalih, je cesar pomilostil. Najvišje sodišče ji je prisodilo 15 let težke ječe.

— **Uboj.** V Janišbergu pri Kapeli na Štajerskem je neki fant zagnal na 60-letno posestnico Marijo Žingovič s tako silo nož, da se ji je isti zabodel globoko v prsi, in je žena takoj umrla.

— **Stavka v Nabrežini.** Minuli teden so imeli delodajalci in delavci več dogovorov; toda razmere so se še poslabšale. Delavci so sklenili, še nadalje ostati v stavki ter so dali gospodarjem pismen ultimatum. Vsled stavke je že dosedaj škoda prav velika, ki je zadela gospodarje, delavce in druge obrtnike. Najhuje so prizadeti mali klesarski podjetniki; zato se je čuditi, kako se ti drže večih, kateri jim ne žele preveč dobrega zaradi konkurence.

— **Nov „Narodni dom“.** Konsumno društvo pri sv. Mariji Magdalenj; spodnji v Trstu je za 20.000 gld. kupilo hišo, kjer napravi »Narodni dom«.

— **Ricmanjsko vprašanje.** »Edinost« naznanja, da Ricmanjsko vprašanje (Ricmanjci so oglasili svoj ustop v unijastvo) uspešno dozoreva, in da je dobra nada, da dosežejo Ricmanjci zmago.

— **Umetno vezenje.** Pri nas v Ljubljani vršila se je razstava umetnega vezenja in na tej je obudila živahno občudovanje večja zbirka vezilnih vzornih izdelkov v najbolj različnih tehnikah vezanja, od najbolj priprostega vezanja na belo in šaraso, do najtežavnejšega in najbolj kompliciranega klekljanja čipek in vsake vrste slikanja s šivanko. Zanimivo pa je bilo vedeti, da so vsi ti lepi izdelki izgotovljeni na »originalnem Singer-Central-Bobbin-šivalnem stroju«, kakor je taisti v rabi v rodbinah pri domačem šivanju. Ta razstava je napotila mene, da sem dala svojo hčer, ki prej ni znala na roko veziti, v pouk, da se za poskušnjo izuči nekoliko na stroju v tem za vsako hišo koristnem izdelovanju vezenja. To sem tem ložej izpolnila, ker se pri razstavi brezplačno poučuje v šivanju in vezanju. Že po prvem pouku vezla je moja hčer obrobna dela na votlo ter jih je izvršila tako izvrstno, da se res ne morejo z roko bolje izvršiti. Iz tega jako na kratek čas odmerjenega učnega tečaja prinesla pa mi je na dom še sledeča napravljena dela: »Phantasie-durchbruch«, bizantinsko vrvično vezenje, cvetlično in arabsko vezenje, monograme in tullove-aplikacije in kakor nalogo pridnosti point-lace delo, katero je bilo izvrševano — radi svojega izvanredno hitrega izdelanja, če tudi še tako težavno — z Bobbinovim strojem od vseh učenk s posebnim veseljem. Prinesla mi je dalje k mojemu imenovanju velik point-lace-ovratnik, katerega je izdelala na tistem v svoji sobici na »Central-Bobbinovem stroju«, katerega

sem ji kupila v začetku učnega tečaja, in veseli se že, da za svojo opremo, katero njej malo po malo nameravam preskrbeti, uporabi vse tako hitro pridobljene znanosti v šivanju in vezenju. Posebno važno pa je pri tem, da pri hitrosti, s katero se morejo vse te vezilne tehnike izvršiti, se dela iskajočim dekletom ponuja ravno v sedanjem času za zelo rabljene point-lace-izdelke veliko priljubljenosti za zaslužek, ker tudi delo na stroju je najmanj sedemkrat lepše, kakor ročno delo. — Nežika Kralj.

— **Ljubljanska meščanska godba** priredi danes sredo ob 8. uri zvečer koncert na vrtu Hafnerjeve pivovarne. Vstopnina 40 vin.

— **Anžič — prijet.** Mestna policija izvedela je iz zanesljivega vira, da se je Anžič, potem ko je ušel in se bil preskrbel s potrebnim denarjem, odpeljal v Solnograd. Tudi pri hišni preiskavi našle so se bile pri Anžiču razglednice iz Solnograda, katere je on pošiljal svojim prijateljem za časa, ko je bival pri nekem kleparskem mojstru v Solnogradu. Policija je včeraj tja brzojavila, danes pa je došlo brzojavno naznanilo iz Solnograda, da je Anžič tam prijet.

— **Hudiči so lovili** danes zjutraj Leopolda Bobka. Isti je namreč pritekel na južni kolodvor k tam službujočemu stražniku, naj odpodi hudiče, kateri ves čas za njim letajo. Bobek je strasten alkoholist, zato se mu je bilo nekoliko v glavi zmešalo.

— **Z rešilnim vozom.** Anton Javornik, nočni čuvaj pri justični palači, se je včeraj poškodoval tako močno na levi nogi, da je bil z rešilnim vozom prepeljan v deželno bolnico.

— **Pes popadel** je včeraj na Vodnikovem trgu Jakoba Dimnika iz Štefanove vasi. Raztrgal mu je hlače in ga na nogi poškodoval.

— **Posnemanja vredno.** Posnemanja vredno postavo je upeljala vlada v Norvegiji. Ta zaukazuje, da se mora vsako možitveželjno dekle izkazati tudi z izpričevalom, da zna šivati, kuhati in presti. Jednaka »emancipacija« bi ne bila tudi našim lepoticam na škodo.

— **Szilagyjeva zapuščina.** V Budapešti je bil pretekli četrtek spisan zapisnik o Szilagyovi zapuščini. Njegovo knjižnico, v kateri so zastopana moderna dela vseh evropskih slovstev in jezikov, posebno juristična, so zacenili na 50.000 kron. Razun biblioteke imel je rajniki večjo zbirko slik, osobito laških in francoskih. Vsa zapuščina bila je cenjena na 80.000 kron.

— **Samomorilec — čudak.** Bivši dunajski dvorni vrtnar Iv. Kluch je oslepel ter se je v Brodceju na Češkem iz obupa ustrelil. Predno se je usmrtil, je vzel iz hranilnice ves svoj prihranjeni denar, zbral je vse vrednostne papirje, srečke itd. ter vse skupaj zažgal v peči. Tako je zgorelo več tisočakov! Nato je pohodil in uničil še svojo zlato uro in se — ustrelil.

— **Nevarna stava.** Pred nekaj dnevi je sklenil neki uradnik v tovarni v Breznicih čudno, pa tudi nevarno stavo, da se bo po Labi na sodu peljal iz Ustja v Podmokle. Zaprek je imel dovolj, stavo pa je vendar dobil, toda izjavil se je, da v drugič ne bo poskušal več jednake sreče.

— **Žalovanje na Pruskem in gledališča.** Vsled deželnega žalovanja za cesarico Friderik imajo pruska gledališča ogromno škodo. Nekaterim ravnateljem, zlasti pa igralcem preti naravnost pogin. Ravnatelj vratislavskega gledališča je izjavil, da mora zapreti deželno gledališče, ako ne bode ponehalo deželno žalovanje; 62 oseb bi bilo potem brez kruha. V Berlinu ne dobe člani novega gledališča in člani opere nikake gaže. »Pisano gledališče« ima vsaki dan 1000 mark škode, ter plačuje igralcem le tretjino gaže. Tudi nemško gledališče ima 1800 mark škode. Ravnatelj Josipovega gledališča na Dunaju, Jarno, je pretrgal svoje gostovanje na Lessingovem gledališču, ter je oškodovan za 1400 mark na dan. Tudi njegovi člani dobe samo tretjino svoje plače.

— **Organistinja.** V veliki mestni cerkvi v Newcastlu na Angleškem postavljena je za organista mlada dama, ki je s svojo izborno igro prekosila vse moške tekmovalce.

— **Pet dni v studencu.** V francoski vasi La Coudray pri Chartresu popravljaj je 31. julija delavec Louis Simon studenec. Zidina se je odkrila ter zasula nesrečneža. Petnajst na pomoč poklicanih vojaških pionirjev ga je moglo najti šele peti dan. Bil je še živ, sam pa je pravil, da se mu zdi, kakor bi bil komaj le 24 ur zasut. Ko je prišel na sveži zrak, je omedlel od lakote; zapazili so tudi na njem, da so mu od groze osiveli lasje. Zdravnik ga je koj vzel v svojo skrb, zdaj pa je zopet okreval in nadaljuje delo.

— **Praščiči — morilci.** Iz Arada na Ogrskem poroča se sledeča grozovita vest. Kmet Kecsckemeti padel je pred nekoliko dni na dvorišču svoje hiše v omedlevico. Na dvoru ni bilo nikogar, ki bi mu pomagal. V tem so se vrgli praščiči, ki so bili blizu hlevov na dvorišču, na kmeta ter so mu pregrizli trebuh in porzli njegov drob; tudi obraz nesrečnežev so tako razjedli, da ga ni bilo mogoče poznati.

— **Vino — pijača za konje.** Na južnem Francoskem je veliko pomanjkanje konjske piče, zato so domači kmetje in viničarji iztuhtali jako redilno sredstvo za konje — krmiti jih z vinom. Najpoprej so ga mešali z vodo, toda pozneje manj in manj, in konjim se baje jako dobro godi. Sicer pa na Bavarskem že zdavnaj napajajo konje s pivom.

— **Dvoboj med ženskama.** V boudonskem gozdiču pri Parizu sta se hoteli duelirati v Parizu znani gospodični Arma Daubry ter Jeanne Kessler — radi ljubimca, katerega je vzela prva drugi. Sablja je imela razsoditi, katera izmed nju ima nanj pravico. Toda ljubimec, ki je zaman miril tekmovalki, je ovadil vse policiji — ta pa je preprečila nevarno bitko modernih amazonk.

— **Najvišja hiša na svetu.** Sultan zida hišo v Maroku za 6000 ljudij — za romarje, ki po tisočih obiskujejo glavno mesto. Sličnih velikih hiš je največ v Ameriki. Na Dunaju je v tem oziru znan tako imenovani »Freihaus«, ki ima 1500 seb, 13 dvorišč, 31 stopnišč in stanuje ondi 2100 oseb.

— **25 let živa pokopana.** V Poitiersu so prišli pred kratkim strašnemu zločinu na sled. Neka gospa Mounier je imela v sporazumljenju s svojim sinom, bivšim prefektom, svojo hčer Blanšo 25 let zaprto v sobi, v katero ni nikdar prisijal solnčni žarek. Jesti sta ji dala sila malo in najslabše, soba pa ni bilo nikdar pometen. Dekle, ki je bila pravcati skelet, se je v bolnišnici že precej popravilo, samo hoditi in govoriti še ne more. Dobrodušno in veselo je, samo o njenih sorodnikih ne sme nihče govoriti, ker postane sicer takoj divja in nemirna. Mater in njenega sina so zaprli, a so mater zopet izpustili; šla je v neki samostan, bila je namreč vedno zelo — pobožna, kjer je pred par dnevi umrla. Sojen bode sedaj samo bivši prefekt, pa tudi tega skušajo klerikalci osvoboditi, a menda se jim to ne bo posrečilo.

— **Žrtev duhovnika.** V vasi Bon-sol (Brnski Jura) je tamošnji duhovnik strašno sovražil učitelja, ker ni hotel biti njegov hlapec, dasi je bil sicer dober katoličan. Duhovnik je nahujskal ljudi proti učitelju, češ, da je brezverec itd., tako da so nekega dne napadli v veliki trumi šolo, v kateri je stanoval. Celo ženske in otroci so bili mej napadalci. Učitelj se je mogel braniti razjarjene, podivjane družali le s puško v roki. Neka šolska komisijska, katera je bila ravno takrat v šoli, je ušla skozi okno na zadnji strani hiše. No, napadalci so bili toženi in 15 jih je bilo obsojenih na 20 dni ječe in do pet fran-kov globe. Tudi sodne troške morajo plačati. Duhovnik pa, ki je vsega kriv, ker le on je nahujskal ljudi proti učitelju, ni bil niti zatožen.

Književnost

— **„Narodno - gospodarski Vestnik“.** Št. 5. ima sledečo vsebino: 1.) Nedeljski počitek. 2.) Trgovina. Spisal A. L. (Dalje.) 3.) Kranjske deželne finance. Spisal — r. (Dalje.) 4.) Trgovska in obrtniška zbornica za Kranjsko. 5.) Društvene vesti. 6.) Raznosterosti. 7.) Listek. Železna devica. Spisal Rado Murnik. 8.) Izpremembe v trgovinskih in zadružnih registrih na Kranjskem. 9.) Tržno poročilo in tržne cene. 10.) Oglasi.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 14. avgusta. Koncem septembra se pripelje z Lloydovim parnikom »Nadvojvoda Fran Ferdinand« večji oddelek nemške ekspedicijske armade s Kitajskega v Trst, od koder pride na Dunaj, kjer ostane tri dni.

Sofija 14. avgusta. Pri obravnavi zoper člane macedonskega odbora, ki so obtoženi, da so umorili vojvoda Fitowskega in Mihaileanna, izpovedale so priče za obtožence jako ugodno. Drž. pravdnik je vzdržal svojo obtožbo. Razsodba še ni razglašena. Ko so obtožence od obravnave odpeljali v zapor, jim je množica, broječa okrog 2000 ljudi, prirejala živahne ovacije.

Pariz 14. avgusta. Vesti, da je bivša francoska cesarica Evgenija na smrt bolna, so pretirane. Cesarica se počuti razmeroma jako dobro.

Stockholm 14. avgusta. V starosti 69 let umrl je tu znameniti raziskovalec severnega rtiča Nils Erik Nordenskjöld.

Bruselj 14. avgusta. Krüger je pri vseh velesilah slovesno protestiral zoper odredbe, ki jih je naznanil Kitchener v zadnji svoji proklamaciji. Tu se govori, da se bodo Buri poslužili najkrutejših represalij, ako bi Angleži izvršili, kar je Kitchener v svoji proklamaciji zagrozil.

London 14. avgusta. »Standard« poroča, da je dobil Krüger iz Južne Afrike obvestilo, glasom katerega je 17.000 Burov in 12.000 Holandcev iz Kapske kolonije pod bursko zastavo.

Darila.

Upravištvu našega lista so poslali: Za družbo sv. Cirila in Metoda. Gospod Ivan Žnidaršič v Matenjivasi 5 K iz nabiralnika v svoji gostilni »Bog in narod« v Matenjivasi. — Živel!

Listnica uredništva.

Mnogim dopisnikom z Dolenjskega: O smešnem kandidatu, ki v tako resnih časih svoje predpustne burke uganja, ne bomo prinašali nobenih dopisov. Mi bi le žalili zavedne dolenjske kmetovalce, ako bi jih hoteli poučiti, od kod veter vleče — kajti dobro jim je znano, v čigavi službi je dotičen kandidat, ter da s svojim delovanjem le vodo na klerikalen mlin napeljuje. Samo toliko naj jim povemo, da je omenjenemu kandidatu domoljubno delo puhla frasa, da on v prvi vrsti vpraša, koliko dobička bode imel od svojega počenja, ter da še on nikoli ni nobenega koraka zastoj naredil. Ne verjamemo torej, da bi on denar za agitacijo iz svojega žepa žrtvoval.

Avstrijska specialiteta. Na želodcu bolehalo jočim ljudem priporočati je porabo pristnega »Moll-ovega Seidlitz-praška«, ki je preskušeno domače zdravilo in vpliva na želodec krepilno ter pospešil na prebavljenje in sicer z rastjočim uspehom. Škatlica 2 K. Po poštenem povzetju razpošilja to zdravilo vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj, DUNAJ, Tuchlauben 9. V lekarnah na deželi zahtevati je izrecno MOLL-ov pre-parat, zaznamovan z varnostno znamko in s podpisom. 5 (2—11)

Zahvala.

Podpisani izreka v imenu gasilnega društva toplo zahvalo vsem društvom, ki so sodelovali pri veselici, zlasti pevskemu društvu »Sloga« iz Vevč za izborni petje, slavnim gasilnim društvom ljubljanskemu, bizoviškemu, papirniškemu in stepanskemu kakor tudi vsem častitim darovalcem dobitkov ter slav. občinstvu za obilno udeležbo.

Za odbor

Fran Zakotnik
načelnik.

(1746)

Meteorologično poročilo.

Vilina nad morjem 306,3 m. Srednji srčni tlak 736,0 mm.

August	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Morja v 24 urah
13	9. zvečer	734,8	19,0	sl. jzhod	oblačno	
14	7. zjutraj	736,3	17,3	sl. sever	dež	
	2. popol.	736,4	19,6	sl. sever	del. jasno	00 mm

Srednja včerašnja temperatura 21,1°, normala: 19,0°.

Dunajska borza

dne 14. avgusta 1900.

Skupni državni dolg v notah	99—
Skupni državni dolg v srebru	98,85
Avstrijska zlata renta	118,60
Avstrijska krona renta 4 1/2%	95,85
Ogrska zlat. renta 4 1/2%	118,60
Ogrska krona renta 4 1/2%	93,25
Avstro-ogrsko bančne delnice	1667—
Kreditne delnice	633,25
London vista	239,60
Nemški državni bankovci na 100 mark.	117,15
30 mark	23,45
80 frankov	19,05
Italijanski bankovci	91,10
0. kr. cekini	11,32

Razglas.

Državno (skupno) vojno ministrstvo namerava osigurati potom splošne konkurence predmete, označene v priloženem seznamu, in zaradi tega pozivlja, da se vpošiljajo pismene ponudbe.

Ponudniki se imajo po naslednjem ravhati:

I. Oziralo se bode le na avstrijske in ogrske državljane (tvrdke), katerih verodostojnost in usposobljenost je brezdvobena. Na tvrdke, ki so že člani vojnih zalagalnih konzorcijev, se pri tej konkurenci ne bo oziralo.

Ponujene stvari morajo vsakako biti izdelane v tuzemstvu in iz tuzemskega materiala.

Pri podjetnikih dežel ogrske krone morajo se predmeti, ki se imajo preskrbeti in material zanje — poslednji v toliko, v kolikor se more dobiti v izdelovanje vzorcepravnih vrst v potrebni množini in kakovosti in po enakih ali nižjih cenah, kakor zunaj Ogrske — izdelati v onih deželah samih.

II. Ponudniki, ki niso že znani državnemu vojnemu ministrstvu od prejšnjih dajatev, imajo s pričevali dokazati svojo solidnost in zalagalno zmožnost.

V to, da napravijo taka spričevala, poklicani so:

1. glede tvrdk, protokolovanih v trgovskem registru:

trgovske in obrtne zbornice, v katerih krajih so firme etabrirane.

2. glede onih ponudnikov, kateri niso protokolovani pri trgovskem sodišču:

politične oblasti I. inštanije, v katerih okoliščini je bivališče ponudnikovo.

Spričevala, ko jih napravijo za to poklicani organi, se ne vroče strankam, temveč pošljejo premo državnemu (skupnemu) vojnemu ministrstvu.

Ponudniki morajo torej za napravo takega dokumenta pravočasno vložiti prošnjo pri pristojni trgovski in obrtni zbornici (ali političnem oblastvu prve stopinje) in v prošnji morajo točno navesti:

1. Ime in priimek (besedilo tvrdke);

2. Obrtno stroko in bivališče;

3. Za izvršitev obravnave poklicano vojaško oblastvo (v predležečem slučaju državno (skupno) vojno ministrstvo);

4. Termin za vložbo ponudbe in

5. Količino in kakovost predmetov, katere mislijo oddati.

Odlok, ki ga na to prošnjo dobi podjetnik, priložiti se mora ponudbi.

III. Ponudba omejuje se le na predmete, navedene v seznamu in se more glasiti na vso množino, ali le na kakeršen si bodi del.

IV. Vsi predmeti morajo se vlagati po pečatenih vzorcih, ki so na ogled razpoloženi pri monturnih skladiščih v Brnu, Budimpešti, Graecu in na Dunaju (Kaiser-Ebersdorfu). Katerih kakovost se ima smatrati za najmanjšino tega, kar se zahteva. Take vrste, od katerih je normiranih več velikosti, in od kojih potrebsčina v priloženem seznamu ni navedena po posameznih velikostnih vrstah, morajo se zalagati po predpisanih razmerah velikostno-vrstnega odstotka.

Podjetnikom je prosto, obrtniti se na imenovane monturno-upravne zavode, da jim proti plačilu prepuste vzorce. Podjetniki, ki imajo od prejšnjih dobav vzorce, naj se v lastnem interesu preverijo o tem, da so ti vzorci še veljavni, ker se ne po zadnjem vzoru izdelane vrste brezpogojno ne bodo vzprejemale.

V plačilu, ki se zahteva od pojetnikov za te vzorce, obsežen je poleg cen, katere prav za prav stane njih naprava, tudi 15% stranskih stroškov, ki jih ima vojaška uprava.

V. Oddaja kuhalne opreme a 2 moža skledice, pokrove za kuhhalno orodje pešcev, potem jedilne skledice s pokrovi in v vodne majolike se morajo naenkrat do konca julija 1902 vročiti, med tem, ko se ima oddaja vseh drugih predmetov izvršiti vsaj do konca septembra 1902. v štirih enakih obrokih tako, da se naroči po jedna četrtna naročene množine do konca marca, maja, julija in septembra 1902.

Vojna uprava si izrecno pridržuje pravico, oddajno množino eventualno zmanjšati ali pa eventualno za polovico povišati.

Tako povišanje naročila se tudi lahko zgodi med letom 1902 in v tem poslednjem slučaju je ponudnik zavezan večjo potrebsčino oddati vsaj v štirih mesecih po naročilu. Za tako naročbo veljajo iste cene in pogodbeni pogoji, kakor za prvotno naročbo.

VI. Ponudbe se imajo napraviti po formularju, ki je naveden v tem razglasu, v njih se mora točno in jasno navesti monturno skladišče, v katero se hoče oddajati, množino in nazvanje ponujanih predmetov, ceno, povedano v številkah in pismenih za vsak predmet in obrok oddaje.

Ko bi se vojna uprava ne mogla ozirati na oddajni kraj, katerega si je izbral ponudnik, zavezan je na lastne stroške in nevarnost odpošiljatev v drugo ali tudi več monturnoupravnih zavodov preskrbeti.

Zalagateljem more se pa sicer dovoliti, da oddajo predmete v monturno skladišče, ki je najbližje njih etablisementu, da se ondu pregledajo in potem na njih stroške in nevarnost, če bi bilo treba, pošljejo v druge monturne zavode. Kožuhovalne se pa morajo oddati direktno v dotična monturna skladišča.

Za one pošiljateljce voznega blaga po železnici na monturna zalagališča, ki preidejo po vizitaciji, pri kateri se ni pokazalo nič pomanjkljivega, v last vojaškega erarja, dovoljeno je zalagateljem olajšilo vojaškega tarifa povračilnim putem, ter se zalagateljem na dotičnih voznih listih od strani monturnih zalagališč daje potrdilo, da je pošiljatev prešla v last vojaškega erarja.

VII. Če pa več ponudnikov skupno stavi ponudbo, imajo v ponudbi izrecno izjaviti:

1. Da se zavezujejo solidarično jamčiti za točno izpolnitev zalagalnih pogojev;

2. Kdo je v njih imenu pooblaščen v tej zalagalni zadevi občeovati z vojno upravo.

Take skupne ponudbe imajo podpisati vsi podjetniki in povedati svoj značaj in bivališče, ime in priimek.

VIII. Za zagotovljenje ponudbe je položiti varščino v znesku petih (5) odstotkov vrednosti, ki odpade na ponujane predmete po zahtevanih cenah, pri kaki na uradnih sedežih vojaške intendance poslujočih vojaških blagajnic (plačilnic).

Varščina ima se vložiti v gotovini ali vrednostnih papirjih, pripravnih za vlaganje kavicje.

IX. V ponudbi je navesti vložitev varščine in povedati, koliko da znaša in kakšna da je (gotovina, vrednostni papirji).

Depozitni list, ki ga izda vojaška blagajnica (plačilnica) o vloženi varščini, je tudi hkratu z zapečateni ponudbo, vendar v posebnem zapečatem kuvertu (po obrazcu, navedenem na koncu razglasa) doposliti državnemu (skupnemu) vojnemu ministrstvu.

Opomni se, da se kuvertovane ponudbe in depozitni listi ne smejo dati skupaj v jeden kuvert, temveč se morajo posebej, pa vendar istočasno doposliti.

X. Ponudbe, ki morajo pri podjetnikih, ki niso znani državnemu vojnemu ministrstvu, biti opremljene z v točki II. omenjenimi odloki trgovinske in obrtne zbornice, oziroma politične oblasti, o prošnji za izpostavljenje spričevala o solidnosti in zalagalni zmožnosti, in depozitni listi, o polaganju vadija, ki se morajo hkratu pa vendar posebej vpsolati, morajo neposredno in vsaj do 15. oktobra 1901. leta ob 12. uri opoldne doiti pri vložnem zapisniku državnega (skupnega) vojnega ministrstva.

XI. V obliki pogodbenega načrta spisani podrobni pogoji ogledajo se lahko pri kornih indendacijah, pri monturnoupravnih zavodih, navedenih v IV. točki pri vseh trgovinskih in obrtnih zbornicah avstro-ogrske države, pri zvezi avstrijskih industrialcev na Dunaju, pri trgovskem muzeju v Budimpešti in pri ogrskem deželnem industrialnem društvu v Budimpešti.

XII. Podjetniki imajo izjaviti v ponudbah:

1. Da so zalagalne in pogodbene pogoje pregledali in tudi razumeli, in da se jim popolnoma podvržejo;

2. Da so vzorce razpisanih predmetov natanko ogledali in tudi glede materijala, iz koga so narejeni in o načinu, kako so narejeni, se natanko poučili.

XIII. Ako ima ponudba v številkah in pismenkah različne cene navedene, veljajo v pismenkah navedene cene.

Ponudba pravno veže podjetnika od tistega časa, ko jo je vložil, vojaško upravo pa še le od onega časa, ko je onemu, ki dobi zalaganje, naznanilo državno (skupno) vojno ministrstvo, da je njegovo ponudbo vzprejelo.

Ponudnik odreka se pravici, odstopiti od ponudbe, in v § 862. obč. drž. zak. in v členih 318. in 319. avstrijskega in v §§ 314. in 315. ogrskega trgovskega zakona nahajajočim se oblikom za vzprejetje njegove obljube.

XIV. Vojna uprava si pridržuje neomejeni izbor med posameznimi ponudniki.

Pri sicer enakih pogojih se ponudnikom, ki izdelujejo ponujene predmete sami, daje prednost pred predkupci. Pri ponudbah je naznaniti izdelovalni kraj, oziroma od kod se dobivajo oni predmeti, katere se ponuja. (Glej formular za ponudbo.)

Če bi se kaka ponudba ne vzprejela v vsem obsegu, temveč le z restringovanjem ponujene množine in cene, ima dotični ponudnik v petih (5) dneh, ko dobi dotično obveščenje, pri državnem (skupnem) vojnem ministrstvu vložiti pismeno izjavo, če sprejme spremembo svoje ponudbe ali ne.

Če se nasprotnik v petih dnevih ali nič ali pa le nedoločno izjavi, se bode smatralo, da vzprejme modifikovano odobrenje ponudbe.

Če bi se pa od v kaki ponudbi skupno obseženih ponudkov vzprejel le jeden ali drugi, to takoj veže ponudnika.

XV. Ponudniki so zavezani, ko so se njih ponudbe povsem ali deloma vzprejele ali tudi z njih potrjenjem spremenile, položeno varščino dopolniti do zneska desetodstotne kavicje od določene dajalne vrednosti in skleniti pismeno pogodbo, katere jednemu paru se na stroške ponudnikovo pritisne kolek po lestvici.

Ko bi se kak podjetnik, ko je dobil zalaganje, branil podpisati pogodbo — ali pa ne prišel k podpisu te pogodbe, če tudi se je pozval, tedaj nadomestuje pogodbo z vsem, deloma vzprejeta ali z njegovim pritirjenjem spreminjena ponudba v zvezi z načrtom pogojev, spadajočim k temu razglasu.

Na ponudbe predstoječim pogojem na kak način ne ustrezajoče ali prepozno vložene ali brzojavno stavljene ponudbe se ne bode oziralo.

Na Dunaju, dne 1. avgusta 1901.

Formular za ponudbo.

Na

c. in kr. državno (skupno) vojno ministrstvo.

1 krona kolek.

Ponudba.

Jaz N. N., stanujoč v izjavljam s tem, da hočem oddajati nižje navedene predmete c. in kr. monturnemu skladišču v v spodaj navedenih množinah po pridejanih cenah in obrokih.

Množina		Nazvanje	C e n a						Oddajni obrok	
ponujanih predmetov			za		v številkah		v pismenkah			
					K	h	K	h		
	koma- dov		jeden	komad						
	garni- tur		jedno	garni- turo					$\frac{1}{4}$	marca maja julija (septembra) 1902)
	itd.		itd.	itd.					$\frac{1}{4}$	

Jaz potrjujem:

1. da sem ogledal zalagalne in pogodbene pogoje, ki jih je izdalo državno (skupno) vojno ministrstvo pod oddekom 13, št. 1731 iz leta 1901, in jih tudi razumel ter se jim popolnoma podvržem; nadalje

2. da sem vzorce razpisanih predmetov natančno ogledal in se natančno poučil, iz katerega materiala in kako so narejeni.

Za natančno izpolnitev svoje obljube jamčim z varščino K, to je 5%, dajalne vrednosti, obstoječe iz (gotovine, vrednostnih papirjev, listin), katere se je, kakor potrjuje v posebnem kuvertu hkratu doposlani depozitni list, vplačala pri vojaški blagajnici (vplačevalnici) v

Priložen je uradni odlok o prošnji za pridobitev spričevala o solidnosti in zalagalni zmožnosti.

N, dne 1901.

(1743)

(Lastnoročni podpis [ime in priimek] ponudnika), oziroma trg. sodno protokoliran vpis firme.

¹⁾ Za kuhinjsko posodo, skledice, pokrovne čašice za kuhinjsko posodo pešcev, potem za jedilne skledice s pokrovi in za vodne majolike je v smislu točke V. razglasa določen oddajni termin do konca julija 1902.

Formular za kuvert ponudbe.

Na

c. in kr. državno (skupno) vojno ministrstvo

na

Ponudba N N. za zalaganje oblačilnih in opravičnih potrebščin v skladu z razglasom oddelek 13, št. 1731 iz leta 1902.

Dunaju.

Formular za kuvert za varščino.

Na

c. in kr. državno (skupno) vojno ministrstvo

na

Depozitni list o K h (gotovine, vrednostnih papirjev, listin) k ponudbi I. I. gledé zalaganja oblačilnih in opravičnih potrebščin po razglasu oddelek 13, št. 1731 iz leta 1901.

Dunaju.

Gledé določene vpošiljateljve ponudbe in depozitnega lista se izrecno opozarja na točko IX. razglasa.

Seznam predmetov, kateri se imajo zagotoviti.

Množina	Nazvanje	Cene so ponuditi za	Množina	Nazvanje	Cene so ponuditi za		
310	garnitur	kožušnih poklad za kožuhe	1 garnituro	52.500	komadov	infanterijskih } portepejev (nov vzorec)	komad
300	"	kož. ulanke	"	12.400	"	konjskih	"
430	"	" zimske atile	"	5.200	"	vrvice za obešanje signalnih rogov	"
2.230	"	kož. ovratnikov za kožuhe ali kožušne ulanke	"	2.400	"	ulankinih pramov	"
1.580	parov	rokavnih obšivov za kožuhe ali kožušne ulanke	1 par	86.000	"	rožice za atile	100 kom.
1.240	garnitur	kož. okrajnikov za zimske atile	1 garnituro	82.000	metrov	črnorumenih vrvice za ogrske hlače	meter
25.600	komadov	listnic za podčastnike	1 komad	450	"	platnenih hlačnih trakov } preklanih }	"
29.200	"	naskakalnih trakov k čakam (izvzemši za husarje)	"	2.700	"	} nepreklanih }	"
		in h klobuku	"	2.750	"	koprivosvilnatih trakov za škornjske hlače	"
4.500	"	čopkov iz konjske žime z rožo k čakam } črnih	"	2.700	"	trakov za škornje in čizme	"
200	"	za poljsko in trdnjavsko artilerijo } rudečih	"	58.000	garnitur	modrosivih } petelj za plašče	garnituro
2.000	"	} za husarske čake	"	6.800	"	rujavih }	"
150	"	čopkov iz konj. žime } rudečih	"	3.300	kosov	vrvice za obešanje revolverjev brez peresne kljake	komad
2.550	"	} z rožo k čakam	"	820	"	} brez kijcev	"
100	"	peresnih čopov h klobuku	"	1.250	"	bobenskih } tulov za kijee }	"
5.100	"	fesov } z } kitico	"	3.100	parov	} kijcev	par
9.000	"	} brez	"	240	kosov	signalnih rogov z ustnikom v } A	komad
400	"	kitic za fese, navadnih	"	1.950	"	} F	"
100	"	cesarsko rumeno	"	35	"	} rakev	"
200	"	temno zeleno	"	6.500	"	} kož	"
700	"	hruševo rudečo	"	65	"	} obročev } gornjih	"
500	"	belo	"	30	"	} spodnjih	"
250	"	svetlo modro	"	510	"	bobenskih } obročev	"
350	"	črešnjevo rudečo	"	4.100	"	} strun	"
250	"	temno modro	"	1.600	"	} natezalne z vijaki	"
550	"	adjustiranih luskinskih trakov	"	120	"	} nosilnih kljuk	"
1.050	parov	obrokov obodčevih	1 par	300	"	ustnikov za signalni rog	"
2.000	komadov	grebenschkih pokrovov	1 komad	10.000	"	česal brez ročnih jermenov	"
950	"	} k čeladi	"	21.000	"	konjskih krtač brez ročnih jermen	"
400	"	orlov	"	16.000	"	ročnih okril	"
900	parov	stranskih vilic	1 par	36.500	metrov	motvoznih pasov za tornistre z naboji	meter
600	"	adjust. lusk. trakov	"	25.000	"	vrvice za šotorno steno nosilne oprave	komad
100	"	obrokov obodčevih	"	8.000	kosov	pičnih vrvi	"
150	"	vrvice iz konjske žime, belih } za čapke	1 komad	4.800	"	bineljev za konje	"
400	"	orlov brez številke za čapke	"	8.800	"	veder za napajanje	"
3.000	"	orlov za čake izvzemši za husarje, poljsko in trdnjavsko artilerijo	"	58.000	"	šotornih količev	"
32.000	"	orlov za čake brez štev. za poljsko in trdnjavsko artilerijo	"	4.600	"	šotornih (špic) vrhov } za nosilno šotorno opravo	"
4.000	"	orlov s številko za husarske čake	"	125.000	"	oliv za šotorne stene nosilne šotorne oprave	100 kom.
150	"	rož za čake (izvzemši za husarje)	"	10	"	ročnikov za } taborske sekire	"
29.500	komadov	rož za husarske čake	"	220	"	} krampe	"
1.000	"	pakfonastih števil za čake in za orle k čakam	"	2.700	"	konjskih količev	par
14.350	"	oklepni veržice z levovimi glavami	"	9.800	parov	dragonskih } ostrog z vijaki }	komad
4.700	"	emblemov za lovske klobuke s številko	"	6.600	"	}	"
1.150	"	} klobuke za tirolske cesarske lovce	"	10.000	komadov	igel k telečaku ali orodnemu tornistru	1 kg
1.650	"	držalcev za naboj	"	2.300	kilogramov	lesenih podplatnih žebeljev za usnjate čevlje	"
68.000	"	krilatih koles	"	450	"	} za lahke čevlje	"
1.500	parov	konjskih strelskih počastil	"	24.800.000	komadov	železnih podplatnih žebeljev	1000 kom.
3.700	komadov	znakov za telegrafiste	1 par	87.000	parov	podkovic z 10 žebli	par
100	"	topniških mernih počastil	1 komad	1.000	komadov	vrtilnih } brez trnja	komad
1.150	"	delavskih odličil za pijonirje	"	1.800	"	zaponk } s trnjem } večjih	"
2.300	"	zaponk za pasove, } kljuk za infanterijski pas	"	2.500	"	} manjših	"
41.000	"	mesingastih kapselnov za legitimacijski list	"	750	"	ovalnih opon	"
41.000	"	malih ušesc } za šotorne stene nosilne	"	1.300	"	sklepov	"
11.000	"	velikih " z zagozdo } šotorne oprave	"	1.300	"	dvojnih gumb	"
15.500	"	gladkih rumenih } velikih } uniformskih gumb	10 kom.	1.350	"	dvojnih gumb za zanetiti	"
8.000	"	} majhnih } raz. kompaslov in oliv	100 kom.	1.700	"	peresnih kljuk } za tornistersko nosilo }	"
1.420.000	"	numeriranih } velikih } uniformskih gumb {	"	1.450	"	nosilnih kljuk }	"
440.000	"	} majhnih } ulanskih gumb (kompaslov)	"	2.050	"	natezalnih škrbcev brez motvoznega pasa }	"
626.600	"	rumenih } velikih } ulanskih gumb (kompaslov)	"	2.950	"	nadomestnih peresnih kljuk	"
215.000	"	rumenih husarskih gumb (oliv)	100 kom.	1.400	"	natezalnih vijakov	"
104.000	"	črnih } einkastih gumbov {	"	1.450	"	plošnatih ušes z vijak. maticami	"
8.000	"	belih }	"	250	"	natezalnih škrbcev	"
24.000	"	spodnjih hlač iz tkane pavole	1 komad	1.350	"	zaponk brez trnja } za infanterijske nabojnače	"
145.000	"	črnih }	"	5.500	"	oponk, velikih h konjiškemu pasu	1 komad
270.000	"	spodnjih hlač iz tkane pavole	1 komad	180	"	pripenjalnih kaveljnov h konjiški sablji M. 1877	"
41.000	"	svetlosivih } navadnih ovratnic brez sukničev	"	370	"	zaponk za puškina jermena	"
123.000	"	rumenih }	"	650	"	kljuk za jermena repet.-karabinarjev	"
50	"	usnjatih } rokovice {	1 par	750	"	peresnih kljuk k vrvicei za pripenjanje revolverja	"
350	parov	ovčjevolnenih }	"	2.950	"	taborišnih sekir z ročniki	"
73.000	"	port za čako, čapko ali čepico za { narednike {	1 meter	300	"	lopata	"
107.000	metrov	distinkejskih portic za narednike in jednako postavljene z napuščem	"	2.000	"	klešče	"
6.900	"	distinkejskih portic za narednike in jednako postavljene brez napušča	"	4.100	"	jezdil brez žvalnih kaveljnov	"
12.900	"	pozlačenih naramnikov } širokih {	"	1.800	"	žvalnih kaveljnov } desnih	"
950	"	naramnikov za jednoletne prostovoljce in prostovoljno naprej služeče	"	2.400	"	} levih	"
14.300	"	naramnikov za častniške sluga in konjske strežnike	"	1.750	"	} nepokositrenih	"
550	komadov	črnorumenih naramnikov	1 komad	2.050	"	žval	1 par
2.700	garnitur	svetlomodrih obešalnih vrvice h kožušnom ali kožušni ulanki	1 garnituro	1.650	"	streman	"
6.550	"	črnorumenih obešalnih vrvice k zimski atili	"	6.400	parov	obešalnih veržice za uzde brez	1 komad
3.100	"	rujavih obešalnih vrvice %	"		komadov	pripenjal	"
320	"	vrvice k atilam (tudi k hlačam za husarje in naramnih petelj)	1 meter	6.600	"	infant. kuh. posoda (s kastrolo)**	"
140.500	metrov	vrvičnih okrasov volnenih, za husarske čake	1 komad	10.500	"	skled za infant. kuhalno posodo (nov vzorec)**	"
4.400	komadov	vrvice, volnenih, h klobukom	"	1.150	"	vodnih majolk**	"
3.200	"	vrvice k čakam, čapki ali čepici	1 meter	200	"	konjiške kuhalne posode**	"
10.600	metrov	naramnih petelj h kožušnom ali kožušni ulanki	1 komad	89.000	"	jedilnih skledic s pokrovom**	"
7.900	komadov	škrlatno rudečih strelskih počastil	"	12.600	"	poljskih čutar iz email-železnine brez suknenege prevlečka	"
42.000	"	nadtopničarskih vrvice	"	300	"	kup za kavine porcije	"
1.700	"		"	50	"	inf. kuh. posoda M. 1880 (brez kaserole, brez pokrovne skledice)**	"
				10	"	konjiške kuhinjskega orodja brez kaserole**	"
				100	"	kaserol k infant. kuh. orodju**	"
				470	"	} kap	"
				120	"	gotovih } kaput in sukenj	"
				590	"	} životov z rokali	"
				270	"	} zimskih hlač brez železja	"
				250	parov	škorenj iz klobučine	1 par

*) Za platneni obšiv potrebno podšivno platno se dobi od vojnega erarja po 44 vin. meter.

*) Za platneni obšiv potrebno podšivno platno se dobi od vojnega erarja po 44 vin. meter.

Suflezo ali suflerja

išče

„Slovensko dramatično društvo“.

Oglasila sprejema do 20. avgusta
odbor. Plača po dogovoru. (1741)

Kleparska obrt

v mestu, dobro idoča, katera ohotijo že
veliko let, se takoj odda.

Pojasnila daje iz prijaznosti uprav-
ništvo »Slov. Naroda«. (1749-1)

Gospodična

zmožna obeh jezikov v govoru in pisavi,
vajena že v pisarni, želi vstopiti v kako
odvetniško ali notarsko pisarno. (1748-1)

Naslov pove upravništvo »Slov. Nar.«.

Vsak dan sveže

Frake

prilagojena po najnižji ceni

Janko Traun (1724-2)

Glince pri Ljubljani.

Gostilna

z več sobami se dá v najem blizu
kolodvora v Logatci.

Natančneje poizve se pri lastniku
Josipu Gostiša v Logatci. (1696-2)

Trgovski vajenec

zmožen slovenskega in nemškega jezika
ter nekoliko izšolan, se sprejme v trgo-
vino z železnino pri (1739-1)

Karola Kavšeka nasledniku

Schneider & Verovšek, Ljubljana.

Jesih.

Naravni, iz alkohola napravljeni za
vreti kis, brez primise nevarne in neprijeten
okus imejoče osetove kisline, se dobiva pri

J. J. Kantz-u (1579-6)

v Ljubljani, Rimska cesta št. 16.

G. Z. Firm. 179. Ges. II. 61/3

Bekanntmachung.

Bei dem k. k. Landes- als Handelsgerichte
in Laibach wurde infolge Auflösung der Gesell-
schaft die Löschung der im Handelsregister für
Gesellschaftsfirmer eingetragenen Firma:

„R. Lilpop & Comp.“

Hammerwerk und Holzwoollfabrik in Weissenfels,
Oberkrain vollzogen.

K. k. Landes- als Handelsgericht Laibach,
am 7. August 1901.

(Razglas. Pri c. kr. dež. kot trg. sodišču v
Ljubljani se je izvršil izbris v trgovinski register
za družbe vpisane v trdke: „R. Lilpop & Comp.“,
plavež in tovarna za lesno volno v Belišči na
Gorenjskem, ker se je družba razšla. — C. kr. dež.
kot trgovinsko sodišče, v Ljubljani, dne 7. av-
gusta 1901.) (1736)

Stajerska ROGAČKA KISELA VODA Gampel in Styria-vrelec OSVEŽUJOČA PIJAČA. Neprisegljiva zdravilna voda.

Lepo stanovanje

na „Zelenem hribu“, Dolenjska cesta
št. 23, obstoječe iz 3 sob, kuhinje, jedil-
nega hrama, s pritliklinami, odda se
tako najcenejše v najem.

Natančneje se izve v pisarni Auerjeve
pivovarne. (1745-1)

Hiša

z lepim razgledom na Ljubljano in oko-
lico na hribčku nad Dravljami,
s sadnim vrtom, njivo in gospodarskim
poslopjem, se prodaja iz proste roke.

Naslov: Franc Novak, p. d. Gra-
dišnik, v Pržanah pri Dravljah, nad Ljub-
ljano. (1676-3)

Takoj se sprejmejo trgovski pomočnik trgovski učenec

in
prodajalnični hlapec

pri A. Žigonu, trgovcu z mešanim bla-
gom v Škofji Loki. (1681-3)

Pri domači zavarovalnici za življenje
prve vrste sprejme se takoj (1722-2)

zavarovalni nadzornik

proti stalni plači in drugimi prejemki.

Ponudbe, v katerih je navesti dose-
danje delovanje, vpošiljajo naj se pod:
G. L. 73 poste restante v Ljubljano.

Ubiranje klavirjev

in popravila more temeljito in trpežno
oskrbovati le strokovnjak.

P. n. posestnike klavirjev v slučaju
potrebe postreže (1682-2)

izdelovalec klavirjev

Flojzij Kracmer

v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 6.

Koroški rimski vrelec

najfinejša planinska kislavoda,
izkušena pri vsakem nahodu,
posebno otroškom, ob slabem
prebavljanju, pri boleznih na
mehurju in ledvicah. (573-36)

Zastopstvo in zaloga za Kranjsko in Primorsko:
Anton Ditrich
Ljubljana, Marije Terezije cesta 2.

Zastopnik za Kranjsko:

Mihael Kastner

v Ljubljani. (714-22)

Ces. kr. avstrijsko državno železnice.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. junija 1901. leta.

Odhod iz Ljubljane j.ž. kol. Proga čez Trbiž. Ob 12. uri 24 m po noči obojni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno; čez Selthal v Aussee, Solnograd, čez Klein-Beifing v Steyr, v Linc, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 7. uri 5 m jutraj obojni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selthal v Solnograd, Inomost, čez Klein-Beifing v Linc, Budejovice, Plzen, Marijine vari, Heb, Francove vari, Karlove vari, Prago, Lipsko; čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m dopoldne obojni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selthal, Dunaj. — Ob 4. uri 6 m popoldne obojni vlak v Trbiž, Beljak, od 15. junija do 15. septembra v Pontabel, Celovec, Franzensfeste, Monakovo, Ljubno; čez Selthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curil, Genevo, Pariz; čez Klein-Beifing v Steyr, Linc, Budejovice, Plzen, Marijine vare, Heb, Francove vare, Karlove vare, Prago, Lipsko, na Dunaj čez Amstetten. Ob nedeljah in praznikih ob 5. uri 41 m popoldne v Podnart-Kropo. Ob 10. uri po noči obojni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo. — **Proga v Novomestu in v Kočevju.** Obojni vlaki: Ob 7. uri 17 m jutraj v Novomesto-Straža, Toplice, Kočevje, ob 1. uri 5 m popoldne istotako, ob 6. uri 55 m zvečer v Novomesto, Kočevje. — **Prihod v Ljubljano j.ž. kol. Proga iz Trbiža.** Ob 3. uri 25 m jutraj obojni vlak z Dunaja čez Amstetten, iz Lipske, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plzja, Budejovic, Solnograda, Lince, Steyra, Pariza, Geneve, Curia, Bregence, Inomosta, Zella ob jezeru, Lend-Gastein, Ljubna, Celovca, Št. Mohorja, Pontabla. — Ob 4. uri 38 m popoldne obojni vlak z Dunaja, iz Ljubna, Selthala, Beljaka, Celovca, Monakova, Inomosta, Franzensfeste, Pontabla. Ob nedeljah in praznikih ob 8. uri 38 m zvečer iz Podnart-Krope. — Ob 8. uri 51 m zvečer obojni vlak z Dunaja, iz Lipskega, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plzja, Budejovic, Lince, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. **Proga iz Novega mesta in Kočevja.** Obojni vlaki: Ob 8. uri 14 m jutraj, iz Novega mesta in Kočevja, ob 2. uri 32 m popoldne iz Straže Toplic, Novega mesta, Kočevja in ob 8. uri 48 m zvečer, istotako. — **Odhod iz Ljubljane drž. kol. v Kamnik.** Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m jutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob 6. uri 50 m in ob 10. uri 25 m zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih. — **Prihod v Ljubljano drž. kol. iz Kamnika.** Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m jutraj, ob 11. uri 6 m popoldne, ob 6. uri 10 m in ob 9. uri 55 m zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih. (1393)

Proti
malokrvnosti

Železnato vino

lekarnarja

G. Piccoli v Ljubljani

dvor. založnika Njeg. Svetosti papeža

Ima v sebi 90krat več železa

kakor druga po reklami nezaslužno sloveča
china-železnata vina, katera čisto
nimajo več železa v sebi, kakor vsako ceno
namizno vino. III. (1368-40)

Vsled tega največje jamstvo za
izdatnost tega vina pri malokrvnih,
nervoznih ali vsled bolezni oslabilih
osebah, kakor tudi še posebno pri ble-
dih, slabotnih in bolehalih otro-
cih. Dobiva se v steklenicah po pol litra.
Vnanja naročila proti povzetju.

Učenec

sprejme se takoj v trgovino z mešanim
blagom pri (1732-2)

Albinu Rant-u v Kranju.

Gospodična

išče mesto prodajalke. — Ponudbe
se prosi pod K. V. št. 40 poste restante
Ljubljana. (1740)

Dobro obiskovana trgovina z mešanim blagom

(1725-2)

se takoj odda.

Kje? pove upravništvo »Slov. Nar.«.

Trgovski pomočnik učenec ali tudi praktikant

se takoj sprejmejo pri (1734-2)

Jakobu Lovrenčič-u v Sodražici.

Stanovanje

z 2 sobama, kuhinjo in drvarnico, odda
se s 1. novembrom t. l. v Merosodnih
ulicah (Žabjek) št. 1. (1712-2)

Izve se v I. nadstropju istotam.

Hišnik

se išče, ki naj je samec, v srednjih letih,
ter obeh deželnih jezikov zmožen. Vrtna-
rije večji imajo prednost. (1726-2)

Naslov pove upravništvo »Slov. Nar.«.

Stenografa

s hitro in lepo pisavo sprejme tukajšnji
odvetnik s 1. septembrom t. l. v stalno
službo.

Ponudbe pod „100“ na upravništvo
»Slov. Naroda«. (1711-2)

Praktikant

s primerno šolsko naobrazbo in spretno
pisavo, obeh deželnih jezikov zmožen, se
tako sprejme proti mali začetni plači v
neki tukajšnji večji tovarniški pisarni.

Ponudbe sprejema upravništvo »Slov.
Naroda«. (1703-3)

Tanglefoot

amer. priprava za popolno uničenje mnh
se dobiva v prodajalni trdke (12-146)

Edmund Kavčič

v Ljubljani, Prešernove ulice, nasproti pošte.

Anton Mucha

↔ Ana Malat ↔

zaročena. (1742)

Metlika Humolec

Št. 3062.

Razpis natečaja.

(1735)

Na petrazredni c. kr. rudniški ljudski šoli v Idriji

je stalno popolniti mesto učitelja

z dohodki IV. plačilnega razreda idrijskega učnega osobja, t. j. z letno plačo 1000 K,
aktivitetno doklado letnih 200 K in s pravico do 6 petletnic po 100 K.

Prosilci naj lastnoročno pisane prošnje z dokazom učne sposobnosti za ljudske
šole z nemškim in slovenskim učnim jezikom predpisanim službenim potom

do dné 31. avgusta 1901

pri podpisnem c. kr. rudniškem ravnateljstvu vložijo.

C. kr. rudniško ravnateljstvo v Idriji

dné 10. avgusta 1901.

Kalsdorfska slatina

najčistejša štajerska, alkalično muriatična kislavoda.

!! Špeciiliteta !! (1707-2)

Izredno čista, ne črni niti starega niti novega vina in ne dela gošče.

Najfinejša namizna voda. — Žlahtna pijača.

Se dobiva v vseh boljših špecerijah, drogerijah in delikatesah.

G. in kr. intendantca 3. vojaškega kora.

K št. 5371 iz I. 1901.

Izveček iz razglasa.

Glasom odredbe oddelek 13, šte. 1460, z dné 27. julija 1901, namerava
c. in kr. državno vojno ministrstvo

razne predmete za obleko in usnjato opravo za c. in kr. vojsko v letu 1902 nabaviti pri malih obrtnikih.

Gledé podrobnejših pogojev se opozarja na polnobesedno oznanilo, ki je
bilo zglašeno v šte. 182 z dné 10. avgusta 1901 našega lista. (1700-1)

2 urarska pomočnika

vsprejme takoj (1723-3)
H. Suttner, urar v Kranju.

Vino

iz najboljših
vinogradov
trške gore pri
Novem mestu

priporoča (1871-7)

Josip Medved

v Novem mestu, na Dolenjskem.

Eckertova zlahtna kupa

(Edelraute) (871-9)

dijetični

naravni likêr

iz planinskih zelišč, destiliran,
prijetnega okusa, želedec krep-
čujoč. Na lovu ali pri izletih
vodi pramešan izborni okrepča-
len. Najbolje priporočeno
domače sredstvo.

Ces. kralj. dež. priv.

tovarna za likêrje

Alb. Eckert, Gradec.

Zahtevajte Brinovec

Frana Cvek-a
v Kamniku.

(1880-4)

Velika zaloga

(101-62)

Styria-, franco-
skih Peugeot-,
Austria-koles.

pristnih Jos. Reit-
hoffer sinov

Pneumatik

katere nudim po isti
ceni, kakor tovarna.

Pristne švicarske žepne ure, budilke, stenske ure,
veržice, prstane itd. itd. Namizne oprave (Besteck).

Najboljši šivalni stroji.

Najnižje cene in jamstvo!

Z vsem spoštovanjem

Fr. Čuden,

urar in trgovec, na Mestnem
trgu št. 25, nasproti rotovža.

Ceniki brezplačno in poštne prosto.

Mehanična delavnica: Ribji trg, blizu prodajalnice.

Popravišla spletna se v prodajalnici in v delavnici.

Kot korespondent ali praktikant

(1733-2)

želi vstopiti v službo slovenskega, nem-
škega in italijanskega jezika ter francoske
korespondence več absolviranec trg. šole.
Ponudbe na upravnishvo »Slov. Nar.«.

Enonadstropna hiša

v Krakovskem predmestju, v ka-
teri se nahaja prodajalna, in k njej spa-
dajoči vrt, ki donša dobre obresti, se
pod ugodnimi pogoji proda. (1716-2)
Natančneje pove iz prijaznosti Ivana
Brenčič. Rimska cesta št. 8, v Ljubljani.

Priložnostna kupčija!

Hiša

s stranskimi poslopji, bližnjim
travnikom in s parcelo gozda
se proda.

To posestvo leži ob Savi, neposredno
tik nekega trga pri južni železnici, in je
ob enem pripravno za strojarjo ali slično
obr. — Naslov pove upravnishvo »Slov.
Naroda«.

(1747-1)

Naznanilo.

Zahvaljujem se vsem dosedanjim častitim gostom za obisk svoje gostilne
na Tržaški cesti št. 12a in ob enem naznanjam, da sem se preselila
in otvorila danes, v soboto, 10. avgusta

ново gostilno na Sv. Jakoba trgu

v Pallusovi hiši

kjer bo bom postrezala čast. gostom z dobro pijačo in jedjo.

Za obilen obisk se priporoča s spoštovanjem

(1704-3)

Nežika Kralj.

Domači izdelki.

Zalogo vsake vrste solidno izdelanih

VOZOV

bočisi

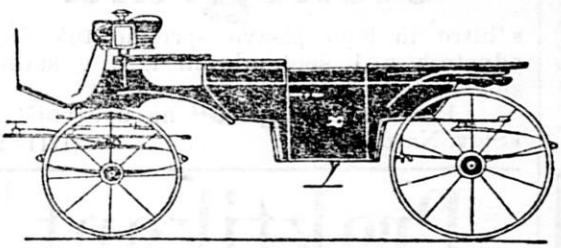
koleselnov ali najmodernejših kočij

priporočam najtopleje. — Cenike pošiljam na zahtevo.

FRANC VISJAN, izdelovalec vozov

Ljubljana, Rimska cesta št. 11.

(1684-2)

Gostilna, pri novem svetu

Marije Terezije cesta št. 14.

Jutri, v četrtek, dné 15. avgusta 1901

KONCERT

meščanske godbe

na izdatno olepšanem vrtu.

Začetek ob 5. uri.

Vstopnina prosta.

Na vrtu sta salon in keglišče.

Točil bo bom izvrstna pristna vina in Koslerjevo marčno pivo ter
skrbel za dobro jedilo in točno postrežbo.

Za mnogobrojni obisk se priporoča z odličnim spoštovanjem

(1750)

Valentin Mrak, gostilničar.

Keglišče je za nekaj dni v tednu družbam na razpolago.

Naznanilo preselitve.

Usojam se p. n. občinstvu naznaniti, da sem preselil svojo
zlatarsko trgovino s Sv. Petra ceste št. 4

v Prešernove ulice št. 5 (Perlesova hiša)

ter ob enem priporočam svojo znatno povečano zalogo vsakovrstne

zlatnine, srebrnine in kina-srebra.

Dalje na novo vpeljano prodajo

srebrnih in zlatih žepnih ur.

Vsa v mojo stroko spadajoča nova dela in popravila izvršu-
jem natanko po naročilu z jamstvom v lastni delavnici.

Za mnogobrojni obisk se najljubljeneje priporočam z odličnim
spoštovanjem

(1719-2)

Dragotin Košak, zlatar.

Razglas.

Vsled sklepa kranjske hranilnice se bo delil peterim eksternistom
(zunanjim dijakom) s Kranjskega pouk na ljubljanski trgovski in vzgo-
jevalni šoli z vsemi učnimi potrebščinami za učno leto 1902 brezplačno.

Učenci, ki se tega hočejo poslužiti in so spolnili 14. leto, naj svoje prošnje
s prilogami: svoje rodovnice, s spričevalom ubožnosti, s spričevalom, da so
dovršili tretji razred gimnazije ali realke ali višje meščanske šole, da so se
hvalevredno obnašali in vsaj dovoljen uspeh dosegli, — semkaj vložé do naj-
dalje 20. septembra t. l., da se potem vse vložene prošnje oddajo slavnemu
ravnateljstvu kranjske hranilnice v sklepanje.

V Ljubljani, dné 5. avgusta 1901.

Ravnateljstvo trgovskega učilišča.

Artur Mahr

lastnik zaslužnega zlatega križca s krono.

(1675-3)

Na trgovinskem učnem in vzgojilnem zavodu

Ustanovljeno

v Ljubljani

leta 1834.

se prične pouk dné 1. oktobra 1901.

Pojasnila in programe pošilja

Artur Mahr

(1674-3)

lastnik zavoda in vodja.

Za pomladno in poletno dōbo

priporočam gospodarjem in kmetovalcem kakor tudi raznim podjetnikom svojo veliko
zalogo potrebščin za stavbe: portland in roman cement, železo za vezl, štorje,
traverze, železniške šine, okove za vrata in okna, trombe, cevi za vodo-
vode, štedilnike (Sparherde).

Potem poljedelske stroje: slamoreznilce, gepeljne, mlatilnice, fino izdelane
močne pluge, stroje za posnemanje smetane, stiskalnice za sadje, najnovejše trombe
za gnojnice, in drugo potrebno orodje za poljedelstvo.

Razno orodje za kovače, ključavničarje in mizarje.
Nagrobne križe, vlitte kotle, jeklo za svedre, tehnične in uteže, kakor
veliko izber v kuhinjski opravi itd. po jako nizkih cenah.

Fran Stupica,

trgovina z železnino in špecerijskim blagom.

Ljubljana,

Marija Terezije cesta št. 1, poleg gostilne Figovec.

Preselitev trgovine.

Uljudno javim svojim odjemalcem in p. n. občinstvu, da sem se s svojim

zavodom za uniforme

preselil iz Slomškovi ulice v lastno novo hišo

na voglu Resljeve ceste št. 7.

Zahvaljujoč spoštovane odjemalce za dosedaj izkazano mi zaupanje, jih prosim
za nadaljno blagohotnost in beležim

z velespoštovanjem

(1701-3)

Anton Reissner

zavod za uniforme.

Ob enem se priporočam gg. jednotlivim prostovoljcem za izgo-
tovljenje uniform po najnovejših predpisih in zmernih cenah.